

Περιεχόμενα

IV Πληροφορίες

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΠΡΟΕΡΧΟΜΕΝΕΣ ΑΠΟ ΤΑ ΘΕΣΜΙΚΑ ΚΑΙ ΛΟΙΠΑ ΟΡΓΑΝΑ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Επιτροπή Εποπτείας της OLAF

2019/C 343/01

Εκθεση δραστηριοτήτων της επιτροπής εποπτείας της OLAF — 2018 1

IV

(Πληροφορίες)

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΠΡΟΕΡΧΟΜΕΝΕΣ ΑΠΟ ΤΑ ΘΕΣΜΙΚΑ ΚΑΙ ΛΟΙΠΑ ΟΡΓΑΝΑ ΚΑΙ ΤΟΥΣ
ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΠΟΠΤΕΙΑΣ ΤΗΣ OLAF

ΕΚΘΕΣΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΠΟΠΤΕΙΑΣ ΤΗΣ OLAF — 2018

(2019/C 343/01)

Μέλη της επιτροπής εποπτείας της OLAF

κ. Jan MULDER**Πρόεδρος της επιτροπής εποπτείας της OLAF****Μέλος της επιτροπής από τις 23 Ιανουαρίου 2017, πρόεδρος από την 1η Μαρτίου 2017**

Πρώην μέλος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, Κάτω Χώρες.

κ. Maria Helena FAZENDA**Μέλος της επιτροπής από τις 23 Ιανουαρίου 2017**

Γενική γραμματέας του συστήματος εσωτερικής ασφάλειας, Πορτογαλία.

Εισαγγελέας.

κ. Petr KLEMENT**Μέλος της επιτροπής από τις 23 Ιανουαρίου 2017**

Εισαγγελία, Τσεχική Δημοκρατία.

Εισαγγελέας.

κ. Grażyna STRONIKOWSKA**Μέλος της επιτροπής από τις 13 Ιουλίου 2016**

Εισαγγελέας της Εθνικής Εισαγγελίας, Βαρσοβία, Πολωνία.

Εισαγγελέας.

κ. Rafael MUÑOZ LÓPEZ-CARMONA**Μέλος της επιτροπής από την 1η Δεκεμβρίου 2017**

Επικεφαλής της μονάδας υποστήριξης του γενικού κρατικού ελεγκτή στην ειδική εισαγγελία κατά της διαφθοράς και του οργανωμένου εγκλήματος, Ισπανία.

Ελεγκτής, δικηγόρος, οικονομολόγος.

ΠΡΟΛΟΓΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΠΟΠΤΕΙΑΣ ΤΗΣ OLAF

Το 2018 ήταν έτος σημαντικών αλλαγών για την OLAF· διορίστηκε νέος γενικός διευθυντής. Κατά τη διαδικασία διορισμού, η επιτροπή εποπτείας της OLAF ενήργησε ως παρατηρητής και τελικά ενέκρινε τη διαδικασία που ακολουθήθηκε. Η επιτροπή εποπτείας προσβλέπει σε μια εποικοδομητική συνεργασία και δεσμεύεται πλήρως να συνδράμει την OLAF στον καίριο αγώνα της κατά της απάτης, της διαφθοράς και των παράτυπων δραστηριοτήτων, με την επιφύλαξη των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ. Η επιτροπή εποπτείας εκφράζει την ευγνωμοσύνη της για την καλή συνεργασία με τον ασκούντα καθήκοντα γενικού διευθυντή, κ. Nick Plett, κατά τη διάρκεια μεγάλου μέρους του έτους.

Σημειώθηκαν επίσης ορισμένες σημαντικές αλλαγές στη γραμματεία της επιτροπής εποπτείας. Η θέση του προϊσταμένου της γραμματείας είναι επί του παρόντος κενή. Η λειτουργία της γραμματείας δεν βελτιώθηκε περαιτέρω εξαιτίας μακροχρόνιας απουσίας μελών του προσωπικού. Δεν κατέστη δυνατή η εύρεση προσωρινών αντικαταστατών. Όλα αυτά είχαν ως αποτέλεσμα το παραγόμενο έργο να είναι μικρότερο από το επιδιωκόμενο στην αρχή του έτους.

Η επιτροπή εποπτείας πραγματοποίησε μηνιαίες συνεδριάσεις όπως απαιτείται από τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽¹⁾, με προτεραιότητα τη διατήρηση τακτικών επαφών με τα θεσμικά όργανα της ΕΕ και με τους εταίρους της OLAF και τα ενδιαφερόμενα μέρη. Σε κάθε συνεδρίαση κλήθηκαν επίσης υπάλληλοι της OLAF, συμπεριλαμβανομένου του γενικού διευθυντή, και πραγματοποιήθηκαν ανταλλαγές απόψεων για επίκαιρα ζητήματα. Η επιτροπή εποπτείας έδειξε επίσης έντονο ενδιαφέρον για τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας (EPPO). Σε κάθε συνεδρίαση υπήρχε ενημέρωση από την OLAF σχετικά με τις εξελίξεις.

Η επιτροπή εποπτείας έδωσε μεγάλη προσοχή στην πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την αναθεώρηση του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013, του κανονισμού στον οποίο βασίζεται η λειτουργία της OLAF. Οι εμπειρογνώμονες της επιτροπής εποπτείας υπέβαλαν ορισμένες προτάσεις σχετικά με τρόπους βελτίωσης των επιδόσεων της OLAF. Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τις βελτιώσεις που προτείνει η επιτροπή εποπτείας διατίθενται στην παρούσα ετήσια έκθεση.

Η επιτροπή εποπτείας επικεντρώθηκε επίσης στην επισημοποίηση νέων συμφωνιών με την OLAF σχετικά με τον τρόπο υποβολής εκθέσεων στην Επιτροπή όσον αφορά δύο ζητήματα που απαιτούνται βάσει του κανονισμού. Πρόκειται για: την υποβολή εκθέσεων σχετικά με την τήρηση των διαδικαστικών εγγυήσεων και την υποβολή εκθέσεων στην επιτροπή εποπτείας όταν οι έρευνες διαρκούν περισσότερο από 12 μήνες. Με την πάροδο του χρόνου θα διεξαχθεί ανάλυση και θα διαπιστωθεί αν είναι ικανοποιητικές.

Πραγματοποιήσαμε επισκέψεις στο Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο προκειμένου να εξοικειωθούμε με τις δραστηριότητές του σχετικά με τον έλεγχο της απάτης. Οι εν λόγω επισκέψεις ήταν εποικοδομητικές. Διερευνούμε δυνατότητες στενότερης συνεργασίας, οι οποίες ενδέχεται να οδηγήσουν σε προσωρινή απόσπαση ενός εκπροσώπου του προσωπικού του Συνεδρίου στη γραμματεία της επιτροπής εποπτείας.

Εκφράζουμε την ελπίδα ότι έως την κατάρτιση της επόμενης ετήσιας έκθεσης η γραμματεία θα έχει επανδρωθεί πλήρως και ότι η φιλοδοξία της επιτροπής εποπτείας να δημοσιεύσει σειρά γνωμοδοτήσεων οι οποίες θα βελτιώσουν τον έλεγχο της απάτης στην Ευρωπαϊκή Ένωση θα αποδειχθούν ρεαλιστικές. Όπως και πριν, η επιτροπή εποπτείας επιδιώκει, μέσω της κριτικής αλλά εποικοδομητικής στάσης της, να επιτύχει μια αποδοτική συνεργασία με την OLAF.

Θα ήθελα ιδιαίτερα να ευχαριστήσω τη γραμματεία της επιτροπής εποπτείας για το μέχρι τώρα έργο της παρά τις αντίξοες συνθήκες.

Jan MULDER

Πρόεδρος της επιτροπής εποπτείας της OLAF

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Σεπτεμβρίου 2013, σχετικά με τις έρευνες που πραγματοποιούνται από την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) και την κατάρτιση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1073/1999 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και του κανονισμού (Ευρατόμ) αριθ. 1074/1999 του Συμβουλίου (ΕΕ L 248 της 18.9.2013, σ. 1).

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	<i>σελίδα</i>
ΔΗΛΩΣΗ ΑΠΟΣΤΟΛΗΣ	4
ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΕΝΤΟΣ ΤΟΥ ΟΠΟΙΟΥ ΕΝΕΡΓΕΙ Η ΟΛΑΦ: ΣΥΜΒΟΛΗ ΣΤΗΝ ΕΞΕΤΑΣΗ ΤΗΣ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗΣ ΤΗΣ ΟΛΑΦ.....	4
ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΤΩΝ ΠΟΡΩΝ ΤΗΣ ΟΛΑΦ	6
ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΚΑΤΟΠΙΝ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΠΟΠΤΕΙΑΣ: ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΣΕ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΠΑ ΤΙΣ ΕΠΟΠΤΙΚΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ.....	9
ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΡΚΕΙΑΣ ΤΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ ΤΗΣ ΟΛΑΦ.....	10
ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ.....	11
ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ 484 ΕΚΘΕΣΕΩΝ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΕΡΕΥΝΕΣ ΔΙΑΡΚΕΙΑΣ ΑΝΩ ΤΩΝ 12 ΜΗΝΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΠΟΠΤΕΙΑΣ	11
ΤΕΛΙΚΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	13
ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΠΟΥ ΑΠΑΙΤΟΥΝ ΤΗ ΔΙΑΒΙΒΑΣΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΣΤΙΣ ΕΘΝΙΚΕΣ ΔΙΚΑΣΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ	14
ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΠΟΙΕΣ ΟΙ ΑΡΜΟΔΙΕΣ ΑΡΧΕΣ ΔΕΝ ΑΚΟΛΟΥΘΗΣΑΝ ΤΙΣ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΟΛΑΦ.....	14
ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΤΩΝ ΕΞΕΛΙΞΕΩΝ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΔΙΑΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΕΓΓΥΗΣΕΩΝ.....	16
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΩΝ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΤΗΣ ΟΛΑΦ ΚΑΙ ΤΩΝ ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΩΝ ΓΡΑΜΜΩΝ ΕΡΕΥΝΑΣ....	16
ΣΧΕΣΕΙΣ ΜΕ ΤΗΝ ΟΛΑΦ, ΤΑ ΘΕΣΜΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ ΤΗΣ ΕΕ, ΤΟΥΣ ΕΤΑΙΡΟΥΣ ΤΗΣ ΟΛΑΦ ΚΑΙ ΤΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ	18
ΣΥΝΑΝΤΗΣΕΙΣ ΜΕ ΤΑ ΘΕΣΜΙΚΑ ΚΑΙ ΑΛΛΑ ΟΡΓΑΝΑ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΤΗΣ ΕΕ.....	18
ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΠΟΠΤΕΙΑΣ ΤΗΣ ΟΛΑΦ	18
Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΠΟΠΤΕΙΑΣ ΤΗΣ ΟΛΑΦ, ΜΕΘΟΔΟΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΘΕΜΑΤΑ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ	18

ΔΗΛΩΣΗ ΑΠΟΣΤΟΛΗΣ

Άρθρο 15 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013:

«Η επιτροπή εποπτείας παρακολουθεί τακτικά την εκτέλεση από την Υπηρεσία των ερευνητικών της καθηκόντων, προκειμένου να ενισχύσει την ανεξαρτησία της Υπηρεσίας κατά την ορθή άσκηση των αρμοδιοτήτων που της ανατίθενται δυνάμει του παρόντος κανονισμού.

Η επιτροπή εποπτείας παρακολουθεί ιδίως τις εξελίξεις όσον αφορά την εφαρμογή των διαδικαστικών εγγυήσεων και τη διάρκεια των ερευνών με βάση τις πληροφορίες που παρέχει ο γενικός διευθυντής σύμφωνα με το άρθρο 7 παράγραφος 8.»

1. Η επιτροπή εποπτείας συστάθηκε για να ενισχύσει και να εξασφαλίσει την ανεξαρτησία της OLAF μέσω της τακτικής παρακολούθησης του ερευνητικού της καθήκοντος, καθώς και για να παρέχει συνδρομή στον γενικό διευθυντή για την εκτέλεση των καθηκόντων του. Είναι απόλυτα προσηλωμένη στην εν λόγω αποστολή. Η επιτροπή ερμηνεύει επίσης τον ρόλο της να παρέχει συνδρομή στον γενικό διευθυντή της OLAF κατά τέτοιο τρόπο ώστε η OLAF να είναι σε θέση να βελτιώνει όσο το δυνατόν περισσότερο την αποτελεσματικότητά της ως αυστηρό και αμερόληπτο ερευνητικό όργανο της ΕΕ, εντελώς ανεξάρτητο από αδικαιολόγητη εξωτερική πίεση και παρεμβάσεις. Φέτος είναι επίσης η εικοστή επέτειος της OLAF, γεγονός που αποτελεί ευκαιρία να αναλογιστούμε πώς η Υπηρεσία έχει εκπληρώσει τον ρόλο της και πώς προτίθεται να προχωρήσει, ιδίως με τη θέσπιση της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας (EPPO) για την καταπολέμηση της απάτης, της διαφθοράς και των ποινικών αδικημάτων που επηρεάζουν τον προϋπολογισμό της ΕΕ. Η επιτροπή εποπτείας είναι έτοιμη να στηρίξει τις προσπάθειες της OLAF για βελτίωση της ποιότητας του έργου της και να διαδραματίσει βασικό ρόλο στον νέο ευρωπαϊκό χώρο δικαιοσύνης, στο πλαίσιο του οποίου η συνδρομή, η στήριξη και η συνεργασία της OLAF με την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία θα καταστεί θεμελιώδους σημασίας για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ.
2. Η επιτροπή εποπτείας γνωμοδοτεί στον γενικό διευθυντή της OLAF και στα θεσμικά όργανα και υποβάλλει εκθέσεις σχετικά με τις έρευνες της OLAF χωρίς να δέχεται παρεμβάσεις κατά τη διεξαγωγή των εν εξελίξει ερευνών. Ο τακτικός έλεγχος επί των ερευνών της OLAF αποτελεί τη βέλτιστη μέθοδο για να εξασφαλιστεί η ανεξαρτησία της, ενώ η επιτροπή εποπτείας συμμετείχε ενεργά κατά τη διάρκεια της περιόδου αυτής στη δημιουργία μιας ισχυρής βάσης συνεργασίας με τον νέο γενικό διευθυντή της OLAF και στη βελτίωση της ποιότητας των πληροφοριών που λαμβάνει από την OLAF σε τακτική βάση· αυτό ισχύει ιδίως για τις πληροφορίες που περιλαμβάνονται στις εκθέσεις σχετικά με τις έρευνες που διήρκεσαν περισσότερο από δώδεκα μήνες, τις πληροφορίες για μεμονωμένες καταγγελίες κατά των ερευνών της OLAF, και τις πληροφορίες σχετικά με τις συστάσεις της OLAF που τηρήθηκαν από τις αρμόδιες αρχές. Η επιτροπή εποπτείας συμμετέχει ενεργά στην επίσημη διοργανική ανταλλαγή απόψεων σχετικά με τις επιδόσεις της OLAF, εμμένοντας σταθερά στη θέση της για τον καθορισμό προτεραιοτήτων στο πλαίσιο της πολιτικής έρευνας, σύμφωνα με τους βασικούς τομείς δαπανών του προϋπολογισμού της ΕΕ.
3. Η επιτροπή εποπτείας λογοδοτεί στα θεσμικά όργανα που διόρισαν τα μέλη της, ενώ η έκθεση δραστηριοτήτων του προηγούμενου έτους συζητήθηκε με τον αρμόδιο Επίτροπο για τον προϋπολογισμό και τους ανθρώπινους πόρους, κ. Oettinger· τον Γενικό Γραμματέα της Επιτροπής, κ. Selmayr· την Επιτροπή Ελέγχου του Προϋπολογισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (CONT)· την ομάδα εργασίας του Συμβουλίου για την καταπολέμηση της απάτης κατά τη διάρκεια της αυστριακής Προεδρίας· το Ελεγκτικό Συνέδριο και τον Ευρωπαίο Διαμεσολαβητή· Τα μέλη της επιτροπής εποπτείας, έχοντας επίγνωση της σημασίας των τροποποιήσεων του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αρ. 883/2013 ώστε η εντολή της OLAF να προσαρμοστεί στις ανάγκες της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας, εξέτασαν σε βάθος το εν λόγω ζήτημα και υπέβαλαν τις παρατηρήσεις τους σε έκθεση η οποία διαβιβάστηκε στα θεσμικά όργανα τον Νοέμβριο του 2018, με συγκεκριμένες προτάσεις για πολλές νομικές διατάξεις. Η επιτροπή εποπτείας εκφράζει την ικανοποίησή της για τα θετικά σχόλια που έλαβε από την επιτροπή CONT του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.
4. Η επιτροπή εποπτείας πραγματοποίησε 11 συνεδριάσεις ολομέλειας^(?) και συνέχισε την πρακτική της πρόσκλησης του νεοδιορισθέντος γενικού γραμματέα της OLAF και του προσωπικού του στις συνεδριάσεις της προκειμένου να συμμετέχουν στις συζητήσεις και να ενημερωθούν σχετικά με όλα τα ζητήματα που αφορούν το έργο της επιτροπής εποπτείας και της OLAF. Η επιτροπή προσβλέπει σε μια εποικοδομητική συνεργασία με την OLAF και στην παροχή βοήθειας προκειμένου η Υπηρεσία να βελτιώσει τις επιδόσεις και την αποτελεσματικότητά της. Κατά τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς, η επιτροπή εποπτείας ανέθεσε σε εισηγητές την εξέταση και παρακολούθηση ειδικών τομέων του σχεδίου εργασιών της. Οι εν λόγω εισηγητές συνεργάστηκαν στενά με τη γραμματεία για τη σύνταξη σχεδίων γνωμοδοτήσεων και εκθέσεων που υποβλήθηκαν προς έγκριση στην επιτροπή.

ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΕΝΤΟΣ ΤΟΥ ΟΠΟΙΟΥ ΕΝΕΡΓΕΙ Η OLAF: ΣΥΜΒΟΛΗ ΣΤΗΝ ΕΞΕΤΑΣΗ ΤΗΣ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗΣ ΤΗΣ OLAF

5. Η μεταρρύθμιση της νομικής βάσης της OLAF, ο κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013, αποτέλεσε αντικείμενο έντονων συζητήσεων κατά τη διάρκεια που καλύπτει η παρούσα έκθεση. Η πρόταση για την τροποποίηση του κανονισμού της OLAF σχετικά με τη συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία (EPPO) και την αποτελεσματικότητα των ερευνών της OLAF κατέληξε στην έγκριση του

(?) Από τον Ιούλιο του 2018 έως τον Ιούνιο του 2019.

νομοθετικού ψήφισματος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 16ης Απριλίου 2019⁽³⁾. Η επιτροπή εποπτείας, έχοντας πλήρη επίγνωση της σημασίας που έχει η εν λόγω μεταρρύθμιση και κατόπιν αιτήματος του Κοινοβουλίου, επιδίωξε να διαδραματίσει ενεργό και εποικοδομητικό ρόλο στη συζήτηση, μέσω της παρουσίας της ενώπιον της επιτροπής CONT του Κοινοβουλίου και της υποβολής γραπτών προτάσεων στην Επιτροπή, το Συμβούλιο και το Κοινοβούλιο σχετικά με τις μελλοντικές σχέσεις της OLAF με την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία, την πρόσβαση σε πληροφορίες και τις σχέσεις εργασίας με την επιτροπή εποπτείας στο πλαίσιο του νέου κανονισμού⁽⁴⁾. Τα σχόλια της επιτροπής εποπτείας σχετικά με συγκεκριμένες διατάξεις της πρότασης τροποποίησης διέπονταν από τις αρχές της αμερόληπτης διεξαγωγής των ερευνών, της ασφάλειας δικαίου, της διαφάνειας και της λογοδοσίας, τις οποίες οφείλει να τηρεί η OLAF.

6. Σύμφωνα με το περιεχόμενο της γνώμης αριθ. 2/2017 της επιτροπής εποπτείας σχετικά με την εφαρμογή του κανονισμού⁽⁵⁾, εντοπίστηκαν ορισμένα βασικά στάδια που απαιτούν διευκρινίσεις όσον αφορά την εκτέλεση των ερευνητικών καθηκόντων. Η επιτροπή υπογράμμισε ότι πρέπει να διατηρηθεί η τακτική παρακολούθηση των ερευνών ως η βέλτιστη μέθοδος που διασφαλίζει την ανεξαρτησία της OLAF, καθώς και ότι πρέπει να έχει πρόσβαση σε όλες τις πληροφορίες που απαιτούνται για να μπορέσει να εκπληρώσει τα καθήκοντά της. Η επιτροπή εποπτείας είναι ένα μοναδικό ανεξάρτητο όργανο με πολύ ισχυρή εντολή, το οποίο χρειάζεται κατάλληλα μέσα για την άσκηση της εξουσίας του. Εκφράζει την ικανοποίησή της διότι το νομοθετικό ψήφισμα έδωσε τη δυνατότητα να εγκατασταθεί η γραμματεία της επιτροπής εποπτείας στο πλέον κατάλληλο μέρος προκειμένου να τη συνδράμει αποτελεσματικά στις εργασίες παρακολούθησης⁽⁶⁾.
7. Η επιτροπή εποπτείας διαπιστώνει με ικανοποίηση ότι το νομοθετικό ψήφισμα του Κοινοβουλίου έχει διατηρήσει πολλές από τις προτάσεις της, συμπεριλαμβανομένων των προτάσεων σχετικά με την ενίσχυση της ανεξαρτησίας της OLAF και την ορθή εκτέλεση των ερευνητικών καθηκόντων της⁽⁷⁾. Σε αυτές περιλαμβάνονται:
 - i) ο γενικός διευθυντής της OLAF ενημερώνει περιοδικά την επιτροπή σχετικά με τις υποθέσεις για τις οποίες έχει λάβει απόφαση να μη διεξαχθεί έρευνα, αναφέροντας τους λόγους της συγκεκριμένης απόφασης – προς το συμφέρον της διαφάνειας και της αμερόληπτης αξιολόγησης των ισχυρισμών που υποβάλλονται στην OLAF·
 - ii) η OLAF παρέχει λεπτομερή στοιχεία στις εκθέσεις που διαβιβάζει στην επιτροπή σχετικά με έρευνες που διαρκούν για περίοδο μεγαλύτερη των 12 μηνών – προς το συμφέρον της ενίσχυσης της ανεξαρτησίας της OLAF και του σεβασμού του δικαιώματος στη χρηστή διακυβέρνηση·
 - iii) η επιτροπή εποπτείας πρέπει να έχει πρόσβαση σε όλες τις πληροφορίες και τα έγγραφα που κρίνει ότι είναι αναγκαία για την άσκηση των καθηκόντων της – ώστε να διασφαλίσει ένα ορθό σύστημα παρακολούθησης για την ενίσχυση της ανεξαρτησίας της OLAF·
 - iv) είναι καθήκον της OLAF να συντάσσει συστάσεις που συνοδεύουν την τελική έκθεση της έρευνας η οποία καταρτίζεται υπό την εποπτεία του γενικού διευθυντή μόλις ολοκληρωθούν οι έρευνες – προς το συμφέρον της ασφάλειας δικαίου, της ανεξαρτησίας και των αμερόληπτων πορισμάτων των ερευνών, και
 - v) απαιτείται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να ζητεί τη γνώμη της επιτροπής εποπτείας προτού επιβάλει οιαδήποτε πειθαρχική κύρωση στον γενικό διευθυντή ή άρει την ασυλία του – προκειμένου να διασφαλιστεί η ανεξαρτησία του γενικού διευθυντή.
8. Η επιτροπή εποπτείας έδωσε ιδιαίτερη προσοχή στις μελλοντικές σχέσεις μεταξύ της OLAF και της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας, καθώς βρίσκεται στην καλύτερη δυνατή θέση για να βοηθήσει στην αντιμετώπιση των δυσχερειών που ενδέχεται να προκύψουν σε σταθερή βάση μεταξύ τους καθώς οικοδομούν τη σχέση συνεργασίας τους. Η επιτροπή εποπτείας εκφράζει την ικανοποίησή της για την ενσωμάτωση ορισμένων νομικών προτάσεων της στον εν λόγω τομέα στο νομοθετικό ψήφισμα του Κοινοβουλίου, συγκεκριμένα:
 - i) η OLAF ενημερώνει τα αρμόδια θεσμικά και λοιπά όργανα και οργανισμούς μετά τη διεξαγωγή προκαταρκτικής αξιολόγησης των ισχυρισμών που γνωστοποιούνται σε αυτά, εκτός εάν κάτι τέτοιο θα ήταν επίζημιο για τις έρευνες⁽⁸⁾·

⁽³⁾ Νομοθετικό ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 16ης Απριλίου 2019 σχετικά με την πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013 σχετικά με τις έρευνες που πραγματοποιούνται από την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) όσον αφορά τη συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία και την αποτελεσματικότητα των ερευνών της OLAF [COM(2018)0338 – C8-0214/2018 – 2018/0170(COD)] http://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-8-2019-0383_EL.html

⁽⁴⁾ Επιστολή της επιτροπής εποπτείας στον πρόεδρο της επιτροπής CONT του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, της 20ής Νοεμβρίου 2018.

⁽⁵⁾ Βλέπε τη γνώμη αριθ. 2/2017 της επιτροπής που συνοδεύει την έκθεση αξιολόγησης της Επιτροπής σχετικά με την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (άρθρο 19).

⁽⁶⁾ Βλέπε το άρθρο 15 παράγραφος 8 «Επιτροπή εποπτείας» από το οποίο έχει διαγραφεί η φράση «ανεξάρτητα από την Υπηρεσία [OLAF]». «Η γραμματειακή της υποστήριξη παρέχεται από την Επιτροπή, και σε στενή συνεργασία με την επιτροπή εποπτείας».

⁽⁷⁾ Βλέπε νομοθετικό ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου: άρθρο 5 παράγραφος 6α (νέα) «έναρξη των ερευνών»· άρθρο 7 παράγραφοι 8 και 8α (νέα) «διαδικασία των ερευνών»· άρθρο 15 παράγραφος 1 πέμπτο εδάφιο «επιτροπή εποπτείας»· άρθρο 11 παράγραφος 1 δεύτερο εδάφιο «έκθεση της έρευνας και συνέχεια που δίδεται στις έρευνες»· άρθρο 17 παράγραφος 9 πρώτο εδάφιο «γενικός διευθυντής».

⁽⁸⁾ Βλέπε άρθρο 12γ παράγραφος 5 «Γνωστοποίηση στην Ευρωπαϊκή Εισαγγελία κάθε αξιόπονης συμπεριφοράς ως προς την οποία μπορεί να ασκήσει την αρμοδιότητά της».

- ii) η OLAF διακόπτει υπό εξέλιξη έρευνα αν η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία διεξάγει έρευνα σχετικά με τα ίδια πραγματικά περιστατικά, και δεν προβάνει σε συγκεκριμένες ενέργειες ή μέτρα κατόπιν αιτήματος της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας ⁽⁹⁾.
- iii) κατόπιν αιτήματος της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας, η OLAF θα πρέπει να εφαρμόσει υψηλότερα πρότυπα θεμελιωδών δικαιωμάτων, διαδικαστικών εγγυήσεων και προστασίας δεδομένων για να προστατεύσει το παραδεκτό των αποδεικτικών στοιχείων σε περίπτωση που εφαρμόζει υποστηρικτικά ή συμπληρωματικά μέτρα ⁽¹⁰⁾, και
- iv) η επιτροπή έχει μια νέα αρμοδιότητα: να εκδίδει γνωμοδότηση πριν από την έγκριση των διακανονισμών εργασίας μεταξύ της OLAF και της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας ⁽¹¹⁾.

ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΤΩΝ ΠΟΡΩΝ ΤΗΣ OLAF

Άρθρο 6 παράγραφος 2 της απόφασης 1999/352/ΕΚ της Επιτροπής, της 28ης Απριλίου 1999, για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Καταπολέμησης της Απάτης, όπως τροποποιήθηκε με την απόφαση 2013/478/ΕΕ της 27ης Σεπτεμβρίου 2013:

«2. Ο γενικός διευθυντής διαβιβάζει, μετά από διαβούλευση με την εποπτική επιτροπή, στον γενικό διευθυντή Προϋπολογισμού προσχέδιο προϋπολογισμού που προορίζεται να εγγραφεί στο σχετικό με την Υπηρεσία παράρτημα του τμήματος του γενικού προϋπολογισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης που αφορά την Επιτροπή.»

Άρθρο 15 παράγραφος 1 τρίτο εδάφιο του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013:

«Η επιτροπή εποπτείας απευθύνει στον γενικό διευθυντή γνωμοδοτήσεις, καθώς και συστάσεις κατά περίπτωση, μεταξύ άλλων όσον αφορά τους απαιτούμενους πόρους για τη διενέργεια του ερευνητικού έργου της Υπηρεσίας [...]»

9. Η επιτροπή εποπτείας εκτιμά ότι η αρμοδιότητά της διασφαλίζει ότι ο προϋπολογισμός και οι ανθρώπινοι πόροι της OLAF δίνουν τη δυνατότητα στην Υπηρεσία να ασκεί αποτελεσματικά τις αρμοδιότητές της. Η επιτροπή εποπτείας γνωρίζει ότι η δημοσιονομική ανεξαρτησία της OLAF έχει άμεσο αντίκτυπο στις έρευνες και τις επιχειρήσεις. Ως εκ τούτου, θεωρεί ότι ο κατάλληλος προϋπολογισμός και μια ολοκληρωμένη στρατηγική για τους ανθρώπινους πόρους θα πρέπει να αποτελέσουν βασική προτεραιότητα του νέου γενικού διευθυντή.
10. Η επιτροπή εποπτείας αναγνώρισε ότι το σχέδιο προϋπολογισμού της Ευρωπαϊκής Επιτροπής υπόκειται σε μέτρα εξοικονόμησης και επισήμανε ότι η ετήσια αύξηση του προϋπολογισμού υπέστη σταθερές μειώσεις έως ότου σχεδόν μηδενίστηκε. Εξέφρασε την άποψη ότι η εν λόγω μείωση δεν θα πρέπει να έχει αρνητικές επιπτώσεις στην καταπολέμηση της απάτης ή των παράτυπων δραστηριοτήτων που διγουν τα οικονομικά συμφέροντα της ΕΕ. Αντιθέτως, η επιτροπή εποπτείας θεωρεί ότι, όχι μόνο δεν θα πρέπει να εφαρμοστούν στην OLAF τα πλέον περιοριστικά μέτρα εξοικονόμησης που εφαρμόζονται σε άλλες γενικές διευθύνσεις της Επιτροπής, αλλά ότι, στην πραγματικότητα, θα πρέπει να επωφεληθεί από κίνητρα για την πρόσληψη προσωπικού με υψηλό επίπεδο κατάρτισης και εξειδίκευσης στον τομέα των ερευνών και της ανάκτησης περιουσιακών στοιχείων. Αυτό έχει ιδιαίτερη σημασία ενόψει των μελλοντικών σχέσεων συνεργασίας μεταξύ της OLAF και της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας.
11. Κατά τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς, η επιτροπή εποπτείας εξέδωσε δύο γνωμοδοτήσεις σχετικά με το προσχέδιο προϋπολογισμού της OLAF για το 2019 και το 2020 ⁽¹²⁾, και ανέλυσε την εκτέλεση του προϋπολογισμού της OLAF που εγκρίθηκε για το 2018. Εξέτασε τα προσχέδια προϋπολογισμών της OLAF για το 2019 και το 2020, εστιάζοντας κυρίως σε τρία σημεία:
 - i) τον οικονομικό και επιχειρησιακό αντίκτυπο από την εφαρμογή του συστήματος διαχείρισης περιεχομένου της OLAF (OCM), του συστήματος βάσεων δεδομένων που περιέχει πληροφορίες σχετικά με τις υποθέσεις, το οποίο αντικατέστησε το προηγούμενο σύστημα διαχείρισης υποθέσεων (CMS)
 - ii) τη στρατηγική της OLAF για τους ανθρώπινους πόρους, για την οποία η επιτροπή είχε υψηλές προσδοκίες, και
 - iii) τον δημοσιονομικό αντίκτυπο της σύστασης της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας για την OLAF.

⁽⁹⁾ Βλέπε άρθρο 12δ παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο «Αποφυγή αλληλοεπικαλύψεων στις έρευνες» και άρθρο 12δ παράγραφος 1α (νέα) βασισμένη σε εισήγηση της επιτροπής εποπτείας που περιέχεται στην από 20ής Νοεμβρίου 2018 επιστολή της.

⁽¹⁰⁾ Βλέπε άρθρο 12ε παράγραφος 2 «στήριξη που παρέχει η Υπηρεσία στην Ευρωπαϊκή Εισαγγελία» νέα διάρθρωση και νέα προσθήκη κατόπιν εισήγησης της επιτροπής εποπτείας που περιέχεται στην από 20ής Νοεμβρίου 2018 επιστολή της και το άρθρο 12ε παράγραφος 2α (νέα) περιλαμβάνει προτάσεις της επιτροπής εποπτείας που περιέχεται στην από 20ής Νοεμβρίου 2018 επιστολή της.

⁽¹¹⁾ Βλέπε άρθρο 12ζ παράγραφος 1 «Διακανονισμοί εργασίας και ανταλλαγή πληροφοριών με την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία».

⁽¹²⁾ Βλέπε γνωμοδοτήσεις αριθ. 1/2018 και 1/2019 της επιτροπής εποπτείας: δικτυακός τόπος της επιτροπής εποπτείας της OLAF: <http://europa.eu/supervisory-committee-olaf/opinions-and-reports>

- i) Ο οικονομικός και επιχειρησιακός αντίκτυπος της εφαρμογής του OCM
12. Η διαχείριση περιεχομένου (OCM) της OLAF είναι ένα εργαλείο διαχείρισης υποθέσεων και εγγράφων το οποίο χρησιμοποιείται στη διεξαγωγή των ερευνών της OLAF και σε άλλες δραστηριότητες για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013. Το OCM αντικατέστησε το παλιό σύστημα διαχείρισης υποθέσεων (CMS). Η επιτροπή εποπτείας πιστεύει ότι το OCM θα πρέπει να χρησιμοποιείται όχι μόνο ως σύστημα υποβολής εκθέσεων διαχείρισης αλλά και ως πραγματικό επιχειρησιακό και ερευνητικό εργαλείο.
 13. Η επιτροπή εποπτείας εξέφρασε την ανησυχία της για το ποσό του προϋπολογισμού που διατέθηκε για την εφαρμογή του συστήματος βάσεων δεδομένων του OCM, καθώς και για τις επιπτώσεις του στο ερευνητικό έργο και στα εργαλεία παρακολούθησης της OLAF. Το κόστος ιδιοκτησίας του συστήματος την περίοδο 2012-2018 ανήλθε σε 15,3 εκατ. EUR. Η OLAF ενημέρωσε την επιτροπή εποπτείας ότι από το 2021 το μεγαλύτερο μέρος των δαπανών που θα καταλογίζονται αναμένεται να είναι δαπάνες συντήρησης, με περιορισμένη ανάπτυξη αν σημειωθούν τυχόν αλλαγές στις επιχειρηματικές διαδικασίες ή στις αναπτυξιακές ανάγκες (π.χ. Ευρωπαϊκή Εισαγγελία). Το προγραμματισμένο συνολικό κόστος ιδιοκτησίας του OCM για την επερχόμενη περίοδο 2019-2021 ανέρχεται σε 10,2 εκατ. EUR. Σε προηγούμενες γνωμοδοτήσεις της η επιτροπή εποπτείας είχε τονίσει ότι η καλά οργανωμένη και επικαιροποιημένη τεχνολογία των πληροφοριών και των επικοινωνιών (ΤΠΕ) αποτελούσε απαραίτητη στήριξη για την οικονομικά αποδοτική έρευνα στον τομέα της απάτης.
 14. Η επιτροπή εποπτείας στη γνώμη της αριθ. 1/2018 συνέστησε στην Υπηρεσία Εσωτερικού Λογιστικού Ελέγχου (IAS) να διενεργήσει έλεγχο σχετικά με τα προβλήματα που προέκυψαν κατά την εφαρμογή του OCM, συμπεριλαμβανομένων των ετήσιων δαπανών που προέκυψαν από το 2012 για την υλοποίηση του σχεδίου. Στις 24 Ιανουαρίου 2019, ο εισηγητής της επιτροπής εποπτείας που ήταν αρμόδιος για την παρακολούθηση των πόρων της OLAF, ζήτησε την υποβολή πλήρους έκθεσης σχετικά με την κατανομή κόστους του σχεδίου OCM από τη σύλληψή του. Η έκθεση αναμένεται στο προσεχές μέλλον.
 15. Σε προηγούμενες ετήσιες εκθέσεις η επιτροπή εποπτείας περιέγραψε την εμπειρία της και την εμπειρία του προσωπικού της OLAF από τις ελλείψεις του OCM και επισήμανε ότι η περιορισμένη πρόσβασή της σε πληροφορίες σχετικά με τις υποθέσεις συνιστά επείγον ζήτημα ⁽¹³⁾. Επέστησε την προσοχή σε προβλήματα που αφορούν τη μεταφορά των εγγράφων από το προηγούμενο σύστημα (CMS), καθώς και στο γεγονός ότι η βάση δεδομένων του OCM δεν διέθετε κάποια λειτουργία προσαρμοσμένη στις ανάγκες της επιτροπής εποπτείας για παρακολούθηση των υποθέσεων και των συστημικών προτύπων στα επιχειρησιακά δεδομένα της OLAF. Η επιτροπή εποπτείας εξέφρασε την ανησυχία της σχετικά με την προσαρμογή του OCM στις ερευνητικές ανάγκες της OLAF, γεγονός που θα μπορούσε να επηρεάσει αρνητικά την καθημερινή εργασία των ερευνητών της OLAF. Η έλλειψη πρόσβασης και οι αδυναμίες του συστήματος είχαν αρνητικές επιπτώσεις στην εποπτεία που ασκεί η επιτροπή όσον αφορά τον τρόπο με τον οποίο η OLAF ασκεί τα ερευνητικά της καθήκοντα.
 16. Η επιτροπή εποπτείας εξέφρασε την ικανοποίησή της για την παρουσίαση της OLAF, η οποία πραγματοποιήθηκε κατόπιν αιτήματος της επιτροπής, σχετικά με την προέλευση του σχεδίου OCM και τα νέα στοιχεία βελτίωσης που έχουν ενσωματωθεί στο σύστημα. Μολονότι οι λειτουργικές δυνατότητες του συστήματος και η ανταλλαγή πληροφοριών με την OLAF βελτιώθηκε μετά τον διορισμό του νέου γενικού διευθυντή, η επιτροπή θεωρεί ότι απαιτείται η εφαρμογή μιας πρόσθετης ενότητας η οποία θα της επιτρέψει να ανακτά εύκολα και να χρησιμοποιεί επιχειρησιακά δεδομένα για σκοπούς παρακολούθησης. Σύμφωνα με την OLAF, τον Απρίλιο του 2019 προγραμματίστηκε να ξεκινήσει μια ανάλυση των αναγκών της επιτροπής εποπτείας, ενώ εκθέσεις και υπομνήσεις προς την επιτροπή αναμένεται να συμπεριληφθούν στην κυκλοφορία του OCM τον Δεκέμβριο του 2019. Ένας πίνακας οργάνων της επιτροπής εποπτείας θα αναπτυχθεί σε άλλη κυκλοφορία του OCM το 2020. Η έλλειψη πρόσβασης σε υποθέσεις της OLAF στις οποίες απαιτούνται σχετικές με τις υποθέσεις πληροφορίες για τα στάδια της έρευνας αποτέλεσε σοβαρό εμπόδιο στην εκτέλεση των καθηκόντων της επιτροπής εποπτείας.
 17. Όσον αφορά την εφαρμογή του συστήματος OCM, η επιτροπή εποπτείας ενημερώθηκε ότι οι διευθυντές και ο γενικός διευθυντής της OLAF είχαν εγκρίνει, τον Ιούνιο του 2012, την ανάπτυξη της διαχείρισης περιεχομένου των επιχειρήσεων με ενσωματωμένες λειτουργικές δυνατότητες, ωστόσο θα μπορούσε να προσαρμοστεί ώστε να καλύπτει τις ειδικές ανάγκες της OLAF. Η εν λόγω απόφαση ελήφθη κατόπιν μελέτης που διεξήχθη από ειδική επιχειρησιακή ομάδα της OLAF η οποία συγκροτήθηκε το 2011 και εξέτασε διάφορες επιλογές για τη διαμόρφωση ενός νέου συστήματος διαχείρισης υποθέσεων.
 18. Επιπλέον, η OLAF διευκρίνισε ότι η απόφαση του 2016 για την έναρξη λειτουργίας του OCM οφείλεται κυρίως στα μειονεκτήματα του κληροδοτημένου συστήματος (CMS). Ωστόσο, όταν το OCM τέθηκε για πρώτη φορά σε παραγωγή, αντιμετώπισε διάφορα προβλήματα κοινά για τα συστήματα ΤΠ. Αργότερα όμως αποδείχθηκε ότι η απόφαση για τη λειτουργία του συστήματος θα έπρεπε να είχε καθυστερήσει έως ότου διεξαχθούν πιο εμπεριστατωμένες δοκιμές και το σύστημα καταστεί σταθερότερο από τεχνική άποψη. Σύμφωνα με την OLAF, τα αρχικά προβλήματα του OCM ήταν συγκρίσιμα με εκείνα που διαπιστώθηκαν σε άλλα συστήματα ΤΠ του ίδιου μεγέθους. Για παράδειγμα, οι χρήστες υπέβαλαν συχνά αιτήματα αλλαγής σε πολύ πρώιμο στάδιο της παραγωγής· ήταν δύσκολο να βρεθούν οι σωστοί ειδικοί στον τομέα της ΤΠ, δεδομένης της ειδικής τεχνολογίας που χρησιμοποιήθηκε· οι χρήστες δεν ήταν πρόθυμοι να αλλάξουν τις εργασιακές τους συνήθειες και να ακολουθήσουν την αυστηρή ροή εργασίας που επέβαλε το σύστημα· και το χρονικό διάστημα ήταν πολύ σύντομο για την πραγματοποίηση διεξοδικών δοκιμών πριν από την παραγωγή.

⁽¹³⁾ Βλέπε την έκθεση δραστηριότητων της επιτροπής εποπτείας του 2017, από το σημείο 24 έως το σημείο 29: δικτυακός τόπος της επιτροπής εποπτείας της OLAF: <http://europa.eu/supervisory-committee-olaf/opinions-and-reports>

19. Η OLAF διενεργεί ετήσια έρευνα σχετικά με την ικανοποίηση του προσωπικού της από την ΤΠ. Το 2015 η βαθμολογία ικανοποίησης από το CMS και το THOR ήταν 51 % και 66 % αντιστοίχως. Τα προβλήματα που συνδέονται με τη λειτουργία του νέου συστήματος και τη σταθερότητα και ταχύτητα του OCM αντικατοπτρίστηκαν στο ποσοστό αυτό, το οποίο μειώθηκε στο 6,58 % το 2016, αλλά βελτιώθηκε το 2017 και το 2018 φτάνοντας το 14 %. Η επιτροπή εποπτείας δείχνει ιδιαίτερο ενδιαφέρον για τα εν λόγω ποσοστά, τα οποία αποτελούν σημαντικούς δείκτες.
 20. Κατόπιν αιτήματος του γενικού διευθυντή της OLAF, η λειτουργία εσωτερικού ελέγχου της OLAF (OLAF-IAF) αξιολόγησε και παρακολούθησε προσεκτικά το σχέδιο OCM το 2015 και το 2017. Η Υπηρεσία Εσωτερικού Λογιστικού Ελέγχου (IAS) της Επιτροπής έλεγξε την ασφάλεια της ΤΠ το 2017. Η επιτροπή εποπτείας είχε επίσης συστήσει στον γενικό διευθυντή να διεξαχθεί έλεγχος του σχεδίου από την IAS. Ο εν λόγω έλεγχος δεν έχει ακόμα ολοκληρωθεί· μόλις είναι διαθέσιμο το σχέδιο συμπερασμάτων, θα διαβιβαστεί στην OLAF για διατύπωση παρατηρήσεων. Ο πλέον πρόσφατος έλεγχος διαχείρισης των έργων που διεξήχθη από την IAS όπως ορίζεται στο σχέδιο ελέγχου δεν έχει ακόμα ολοκληρωθεί. Η επιτροπή εποπτείας ζήτησε από την OLAF να συζητήσει τα πορίσματα της IAS αμέσως μόλις καταστούν διαθέσιμα. Οι πληροφορίες που διαβίβασε η OLAF στην επιτροπή εποπτείας είναι λεπτομερείς στα ακόλουθα τρία σημεία.
 21. Ο έλεγχος της OLAF-IAF επικεντρώθηκε στη διακυβέρνηση και την οργάνωση του σχεδίου, ενώ ο έλεγχος που διενήργησε η IAF το 2017 επικεντρώθηκε στους ελέγχους λογικής ασφάλειας ΤΠ. Ο έλεγχος της IAS για το 2017 διατύπωσε τέσσερις συστάσεις προς τον γενικό διευθυντή της OLAF, και έγιναν όλες δεκτές. Η OLAF απηύθυνε τις εν λόγω συστάσεις μέσω ενός σχεδίου δράσης αποτελούμενου από 31 ειδικά μέτρα. Η IAS επανεξετάζει την πρόοδο για να αξιολογήσει τον βαθμό ορθής εφαρμογής των εν λόγω μέτρων.
 22. Το 2018 ανεστάλη προσωρινά η ανάπτυξη νέων λειτουργικών δυνατοτήτων και δόθηκε προτεραιότητα στην επιδιόρθωση σφαλμάτων, ωστόσο από τον Δεκέμβριο του 2018 λειτουργεί μια νέα επίσημη δομή διακυβέρνησης OCM. Η ροή εργασιών έχει ως εξής: Η διοικούσα επιτροπή (με πρόεδρο τον γενικό διευθυντή) έχει επίσης δώσει προτεραιότητα στις υψηλού επιπέδου απαιτήσεις του OCM. Στη βάση αυτή, συμφωνήθηκε ο σχεδιασμός της κυκλοφορίας του OCM έως το τέλος του 2019. Η Ομάδα Επιχειρησιακής Ενσωμάτωσης (Business Implementation Group) θα αποφασίσει τον τρόπο ανάπτυξης των εν λόγω υψηλού επιπέδου απαιτήσεων στο σύστημα. Η ροή εργασιών όσον αφορά τη λήψη αποφάσεων έχει καθοριστεί με σαφήνεια και έχει αποδειχθεί ότι λειτουργεί στην πράξη.
 23. Προς το παρόν, πολλές από τις μονάδες που έχουν αγοραστεί δεν μπορούν να λειτουργήσουν στο πλαίσιο του συστήματος. Από τον συνεχή διάλογο μεταξύ ειδικών στον τομέα της ΤΠ και χρηστών έχουν προκύψει πάρα πολλές προτάσεις για απλοποιήσεις και βελτιώσεις, τις οποίες οι ειδικοί που εργάζονται επί του παρόντος στο σύστημα δεν μπορούν να πραγματοποιήσουν άμεσα. Αφετέρου, η πρόσληψη άλλων ειδικών, μη υπαλλήλων της Επιτροπής, θα αυξήσει θεαματικά τις δαπάνες. Προς το παρόν, οι προσπάθειες επικεντρώνονται στη βελτίωση των επιδόσεων και στην ολοκλήρωση της ανάπτυξης έως το τέλος του 2020.
 24. Η επιτροπή εποπτείας ανησυχεί ιδιαίτερα για την προβλεπόμενη εκτεταμένη επιγραμματική ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ της OLAF και της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας, καθώς και για τον αντίκτυπο που θα έχει η εν λόγω λειτουργική δυνατότητα στην επιχειρησιακή ικανότητα του OCM. Ακόμα κι αν η επιτροπή λάμβανε τη διαβεβαίωση ότι η σύνδεση μεταξύ του OCM και του συστήματος διαχείρισης υποθέσεων της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας (το οποίο προς το παρόν η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία αποκαλεί «CMS» και θα είναι έτοιμο έως το 2021) δεν θα επηρεάσει τις επιδόσεις του OCM, γνωρίζει ότι μέχρι στιγμής δεν υπάρχει λεπτομερής ανάλυση του τύπου διεπαφής που πρόκειται να χρησιμοποιηθεί, ενώ δεν έχει ληφθεί ακόμα καμία απόφαση σχετικά με το είδος του CMS που θα χρησιμοποιήσει η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία. Ως εκ τούτου, δεν μπορούν να διαλυθούν πλήρως οι ανησυχίες για τις περαιτέρω προκλήσεις που αντιμετωπίζει το σύστημα OCM.
 25. Μολονότι το OCM επηρεάζει τις καθημερινές εργασίες της επιτροπής εποπτείας, η ικανότητά της να αξιολογεί τις επιδόσεις του συστήματος περιορίζεται από το γεγονός ότι το προσωπικό της γραμματείας και ορισμένα μέλη της επιτροπής έχουν πρόσβαση στο σύστημα ως χρήστες, μόνο για συγκεκριμένες περιπτώσεις. Η επιτροπή εποπτείας προσβλέπει στην ανάλυση των συμπερασμάτων των οργάνων που διεξάγουν τον έλεγχο και στην αξιολόγησή τους όσον αφορά το κόστος, την ασφάλεια και τις επιδόσεις του συστήματος. Εκφράζει την ικανοποίησή της για την απόφαση του γενικού διευθυντή να αναλάβει την ευθύνη για την ανάπτυξη και βελτίωση του συστήματος και για τον διάλογο μεταξύ της OLAF και της επιτροπής εποπτείας. Ο διάλογος αυτός θα οδηγήσει στην ενεργό συμπερίληψη της επιτροπής εποπτείας και της γραμματείας της στα εργαλεία ΤΠ που απαιτούνται για το έργο τους, κάτι που συνιστά αναγκαία προϋπόθεση για την υλοποίηση της εντολής της επιτροπής.
- ii) Στρατηγική της OLAF για τους ανθρώπινους πόρους
26. Η επιτροπή εποπτείας πιστεύει ότι οι εσωτερικοί ανθρώπινοι πόροι και οι δυνατότητες χρηματοδότησης που δεν εξαρτώνται από την Επιτροπή συμβάλλουν στην ανεξαρτησία της OLAF. Αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό για την πρόσληψη, την κατάρτιση και την ικανότητα αντίδρασης σε νέες και πολύπλοκες μεθόδους απάτης, συνεπώς η επιτροπή εποπτείας, στη γνώμη της αριθ. 1/2018, απηύθυνε σύσταση στον γενικό διευθυντή της OLAF να ζητήσει από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή την εκ νέου σύσταση μονάδας ανθρώπινων πόρων στους κόλπους της OLAF προκειμένου να διατηρηθεί η αποτελεσματικότητα και η ανεξαρτησία στις διαδικασίες προσλήψεων.

27. Η επιτροπή εποπτείας έχει εφαρμόσει πιστά τη στρατηγική της OLAF για τους ανθρώπινους πόρους και το ετήσιο σχέδιο διαχείρισης για το 2019, δεδομένου ότι μια ορθή πολιτική και στρατηγική για τους ανθρώπινους πόρους αποτελεί βασικό παράγοντα για επιτυχημένες έρευνες. Επισήμανε ότι υπάρχουν πρακτικές δυσκολίες στην εφαρμογή μιας αποτελεσματικής πολιτικής για το προσωπικό η οποία θα δώσει τη δυνατότητα στην OLAF να υλοποιήσει τη βασική αποστολή της για ανεξάρτητη έρευνα.
28. Ο γενικός διευθυντής της OLAF δεν είναι πλήρως ανεξάρτητος όσον αφορά τις δημοσιονομικές και διοικητικές ρυθμίσεις, καθώς απαιτείται να συμμορφώνεται με τη νέα κεντρική πολιτική της Επιτροπής για τους ανθρώπινους πόρους. Ωστόσο, η επιτροπή εποπτείας θεωρεί ότι η OLAF θα πρέπει να επωφεληθεί από την αποκέντρωση στον εν λόγω βασικό τομέα, ενώ η διοίκηση της OLAF και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής θα πρέπει να καταβάλουν κάθε δυνατή προσπάθεια για να συμφωνήσουν επί των διοικητικών ρυθμίσεων που θα επιτρέψουν στην OLAF να εφαρμόσει τη δική της πολιτική προσωπικού. Είναι σημαντικό ο γενικός διευθυντής της OLAF να διατηρήσει την ανεξαρτησία του στον εν λόγω τομέα, όπως απαιτούν τα διοργανικά και υπερεθνικά καθήκοντά του.
29. Η επιτροπή εποπτείας τονίζει τη σημασία της σύστασης ενός ολοκληρωμένου, εξειδικευμένου και συνεχούς προγράμματος κατάρτισης προκειμένου να βελτιωθούν οι γνώσεις και οι δεξιότητες των ερευνητών, ιδίως όσον αφορά τη δημοσιονομική διαχείριση των ενωσιακών και εθνικών κανόνων. Η ανεξαρτησία των ερευνητών της OLAF είναι καίριας σημασίας για την αποστολή της OLAF. Η επιτροπή εποπτείας τόνισε για μια ακόμα φορά ότι η στρατηγική της OLAF για τους ανθρώπινους πόρους θα πρέπει να επικεντρωθεί στα βασικά επιχειρησιακά καθήκοντά της και να ενισχύσει την ικανότητα διερεύνησης. Στήριξε το αίτημα της OLAF για έξι επιπλέον διοικητικές θέσεις που θα της δώσουν τη δυνατότητα να επιτελέσει το βασικό ερευνητικό της καθήκον, αναγνωρίζοντας παράλληλα τη σημασία της πρόληψης της απάτης και των νομοθετικών δραστηριοτήτων.
30. Η επιτροπή εποπτείας γνωρίζει ότι κατά το τρέχον έτος η OLAF θα δρομολογήσει τη διαδικασία αξιολόγησης του εργατικού δυναμικού. Στόχος είναι η χαρτογράφηση θέσεων, καθηκόντων και αποτελεσμάτων ώστε να προσδιοριστεί η κατανομή προσωπικού σε κίριους τομείς έρευνας και πολιτικής. Πρέπει να καθοριστούν στόχοι και επιδιώξεις, καθώς και η κατανομή πόρων μεταξύ διευθύνσεων (εκ των οποίων οι τρεις ασχολούνται με έρευνες, ενώ η άλλη με τομείς πολιτικής). Η επιτροπή εποπτείας επισημαίνει ότι η δραστηρία ερευνητική πολιτική της OLAF δυσχεραίνει την εκτίμηση του μελλοντικού φόρτου εργασίας και της κατανομής πόρων.
31. Συνιστά θερμά την κατάρτιση μιας ολοκληρωμένης στρατηγικής για τους ανθρώπινους πόρους κατόπιν ενδελεχούς ανάλυσης των προτεραιοτήτων και των μεθόδων εργασίας της OLAF. Η εν λόγω στρατηγική θα πρέπει να επιτρέψει τα ακόλουθα: i) καλύτερη κατανομή των πόρων εντός της OLAF, δίνοντάς της τη δυνατότητα να επικεντρωθεί περισσότερο στα βασικά ερευνητικά καθήκοντα της· ii) καλύτερη χρήση συνεργιών με την OLAF, ιδίως μέσω της αξιοποίησης των ποικίλων δεξιοτήτων και τομέων εμπειρογνώσιας του προσωπικού· iii) κατάλληλη διοικητική στήριξη των ερευνητικών δραστηριοτήτων· iv) αυξημένη κινητικότητα εντός της OLAF και της Επιτροπής· v) καλύτερη ανάπτυξη της πολιτικής στον τομέα της κατάρτισης, με σκοπό τη διευκόλυνση της κινητικότητας χωρίς να υπονομεύεται η ποιότητα των ερευνών.
- iii) Ο δημοσιονομικός αντίκτυπος της σύστασης της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας για την OLAF
32. Η επιτροπή εποπτείας στη γνώμη της αριθ. 1/2018 για το προσχέδιο προϋπολογισμού (PDB) της OLAF⁽¹⁴⁾ επανέλαβε ότι η μεταφορά θέσεων απασχόλησης στον τομέα του προϋπολογισμού από την OLAF στην Ευρωπαϊκή Εισαγγελία (EPPO) θα πρέπει να εξεταστεί προσεκτικά και να αποτελέσει αντικείμενο διαχείρισης η οποία θα προστατεύει την ικανότητα της OLAF να εκπληρώνει τα καθήκοντά της, ιδίως την οικεία ικανότητα διερεύνησης. Δεδομένου του υφιστάμενου επιπέδου στελέχωσης της OLAF, είναι δύσκολο να εξεταστεί η δυνατότητα περαιτέρω μειώσεων στον πίνακα προσωπικού της, εκτός εάν υπάρξει σαφής σύνδεση μεταξύ της μεταφοράς μιας θέσης και της μεταβίβασης αρμοδιοτήτων.
33. Η επιτροπή εποπτείας εξέτασε την ανάλυση της OLAF σχετικά με τον αντίκτυπο της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας στο σχέδιο στρατηγικής για τους ανθρώπινους πόρους της OLAF και θα παρακολουθεί στενά τις συνέπειες στις επιχειρήσεις και στις μεθόδους εργασίας της OLAF. Σύμφωνα με δήλωση της επιτροπής εποπτείας στην ετήσια διοργανική ανταλλαγή απόψεων, η ικανότητα διερεύνησης της OLAF να ενεργεί επί μελλοντικών αιτημάτων συνδρομής εκ μέρους της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας δεν πρέπει να υπονομευθεί μέσω μείωσης των πόρων της. Συνιστά στον γενικό διευθυντή της OLAF να διενεργήσει εκτίμηση επιπτώσεων του προϋπολογισμού προκειμένου να μετρήσει τον αντίκτυπο που θα έχει στην αποτελεσματικότητα και τις επιχειρησιακές ικανότητες της OLAF η μεταφορά θέσεων εργασίας στην Ευρωπαϊκή Εισαγγελία. Θα χρειαστεί κάποιος χρόνος για να εδραιωθούν πλήρως οι δομές και οι αρμοδιότητες της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας. Η επιτυχία της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας στην καταπολέμηση ποινικών αδικημάτων που πλήττουν το οικονομικό συμφέρον της ΕΕ εξαρτάται επίσης από τη βασική συνδρομή της OLAF. Είναι σημαντικό η OLAF, με εμπειρία 20 ετών στις έρευνες, να διατηρήσει το υψηλής ποιότητας προσωπικό της σε απαρτία προκειμένου να είναι σε θέση να πληροί τα πλέον αυστηρά πρότυπα κατά τη συνεργασία της με την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία και την παροχή συνδρομής σε αυτή.

⁽¹⁴⁾ Βλέπε τη γνώμη αριθ. 1/2017 σχετικά με το προσχέδιο προϋπολογισμού 2018 της OLAF και τη γνώμη αριθ. 2/2017 που συνοδεύει την έκθεση αξιολόγησης της Επιτροπής σχετικά με την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (άρθρο 19) <http://europa.eu/supervisory-committee-olaf/opinions-and-reports>.

ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΚΑΤΟΠΙΝ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΠΟΠΤΕΙΑΣ: ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΣΕ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΠΟΠΤΙΚΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ

Άρθρο 15 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013:

Άρθρο 15 παράγραφος 1 τρίτο εδάφιο του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013:

«Η επιτροπή εποπτείας παρακολουθεί τακτικά την εκτέλεση από την Υπηρεσία των ερευνητικών της καθηκόντων, [...]»

Άρθρο 4 της απόφασης της Επιτροπής, της 28ης Απριλίου 1999, για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Καταπολέμησης της Απάτης:

«[...] Η επιτροπή [εποπτείας] ασκεί τακτικό έλεγχο επί της άσκησης των ερευνητικών καθηκόντων από την Υπηρεσία.»

Κοινή γνώμη των νομικών υπηρεσιών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής, της 5ης Σεπτεμβρίου 2016

Η κοινή γνώμη υπογραμμίζει ότι ο κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013 εξουσιοδοτεί την επιτροπή εποπτείας να λαμβάνει πληροφορίες από τον γενικό διευθυντή της OLAF:

- σε περιπτώσεις κατά τις οποίες διαβιβάστηκαν πληροφορίες στις εθνικές δικαστικές αρχές, ακόμη και όταν δεν έχει διεξαχθεί έρευνα από την OLAF·
- όταν πρόκειται για πρόσθετες πληροφορίες υποθέσεων που αφορούν όλες τις υποθέσεις, συμπεριλαμβανομένων των εν εξελίξει ερευνών και όχι μόνο πληροφορίες σχετικά με τις περατωθείσες υποθέσεις·
- όσον αφορά τις υποχρεώσεις υποβολής εκθέσεων του γενικού διευθυντή της OLAF, ο κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013 συνεπάγεται ενεργό καθήκον ενημέρωσης για την OLAF. Από αυτήν την άποψη, η χορήγηση μόνο παθητικής ηλεκτρονικής πρόσβασης στις βάσεις δεδομένων της OLAF δεν αρκεί για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων του γενικού διευθυντή της OLAF, όπως ορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013.

34. Η επιτροπή εποπτείας παρακολουθεί ενεργά και τακτικά τον τρόπο διεξαγωγής ερευνών από την OLAF προκειμένου να ενισχύσει την ανεξαρτησία της OLAF και να συνδράμει τον γενικό διευθυντή στην άσκηση των καθηκόντων του. Διόρισε εισηγητές για να εργαστούν τόσο σε ευαίσθητες εσωτερικές έρευνες όσο και σε φακέλους υποθέσεων για τις οποίες ο γενικός διευθυντής αποφάσισε, κατόπιν αξιολόγησης των εισερχόμενων πληροφοριών, να μην κινηθεί έρευνα – τις λεγόμενες «απορριφθείσες υποθέσεις».
35. Η επιτροπή εποπτείας, στην προηγούμενη έκθεση δραστηριοτήτων της, υπογράμμισε την περιορισμένη πρόσβασή της στις πληροφορίες που σχετίζονται με τις υποθέσεις της OLAF και την επείγουσα ανάγκη επίλυσης του εν λόγω προβλήματος. Κατά την περίοδο αναφοράς δαπανήθηκε σημαντικός χρόνος στην άντληση των σχετικών πληροφοριών από διάφορα ηλεκτρονικά συστήματα (OCM, THOR και CMS) όπου ήταν αποθηκευμένα τα δεδομένα. Η κατάσταση βελτιώθηκε ικανοποιητικά μετά τον διορισμό του νέου γενικού διευθυντή, κ. Itälä, τον Αύγουστο του 2018. Τελικά το ζήτημα επιλύθηκε τον Νοέμβριο του 2018, και δόθηκε στους εισηγητές της επιτροπής εποπτείας και στα μέλη της γραμματείας πλήρης πρόσβαση στις πληροφορίες που σχετίζονται με 64 φακέλους υποθέσεων της OLAF τις οποίες παρακολούθησε η επιτροπή εποπτείας κατά τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς: 60 υποθέσεις για τις οποίες ο γενικός διευθυντής αποφάσισε να κινήσει διαδικασία έρευνας (αποκαλούνται «απορριφθείσες υποθέσεις») και 4 εσωτερικές έρευνες τις οποίες διενήργησε και περάτωσε η OLAF. Η εν λόγω πρόσβαση έδωσε τελικά στην επιτροπή εποπτείας τη δυνατότητα να προχωρήσει τις εργασίες της και να σημειώσει πρόοδο όσον αφορά τη διοργάνωση ανταλλαγής απόψεων με το προσωπικό της OLAF σχετικά με τον τρόπο διεξαγωγής των ερευνών.
36. Μεταξύ Ιανουαρίου και Μαρτίου 2019, οι εισηγητές της επιτροπής εποπτείας πραγματοποίησαν μηνιαίες συναντήσεις με τη διοίκηση προσωπικού της OLAF, συμπεριλαμβανομένων των διευθυντών της Διεύθυνσης Α («Έρευνες Ι») και της Διεύθυνσης Γ («Στήριξη ερευνών»)· με τους προϊσταμένους των διοικητικών μονάδων 0.1 («Επιλογή και έλεγχος των ερευνών»), Α.1 (Προσωπικό της ΕΕ), C.3 («Επιχειρησιακή ανάλυση & Ψηφιακή εγκληματολογία») και C.4 («Νομική και συμβουλευτική ομάδα»). Στις συναντήσεις συμμετείχαν επίσης διαλογοί, αρμόδιοι για τους ελέγχους, ερευνητές, αναλυτές των μονάδων επιχειρησιακής στήριξης, μέλη των μονάδων νομικών συμβουλών και παρακολούθησης. Η εν λόγω σειρά συναντήσεων ολοκληρώθηκε τον Μάρτιο του 2019, και στη συνέχεια η επιτροπή εποπτείας άρχισε να συντάσσει τις γνωμοδοτήσεις της.
37. Κατά τον χρόνο σύνταξης της παρούσας έκθεσης, η επιτροπή εποπτείας ολοκληρώνει ορισμένες γνωμοδοτήσεις: σχετικά με υποθέσεις για τις οποίες ο γενικός διευθυντής της OLAF δεν κίνησε διαδικασία έρευνας («απορριφθείσες υποθέσεις»), σχετικά με εσωτερικές έρευνες που ολοκληρώθηκαν και διαβιβάστηκαν στις εθνικές δικαστικές αρχές, καθώς και σχετικά με εσωτερικές έρευνες που περατώθηκαν χωρίς να δοθεί συνέχεια. Η επιτροπή εποπτείας, ως ανεξάρτητο όργανο, βρίσκεται σε μοναδική θέση για να διεκπεραιώσει το έργο αυτό. Κατά την εξέταση των υποθέσεων, έλαβε δεόντως υπόψη, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα στοιχεία: πιθανούς κινδύνους για την ανεξάρτητη διεξαγωγή των ερευνών· τήρηση των διαδικαστικών εγγυήσεων και των θεμελιωδών δικαιωμάτων· σεβασμό των γενικών αρχών και κανόνων που διέπουν τις έρευνες· νομικό έλεγχο των ερευνών· μια συνολική αξιολόγηση της ποιότητας των φακέλων και της συνοχής των πληροφοριών που περιλαμβάνονται στο OCM και των δραστηριοτήτων που έχουν αναληφθεί· και συμμόρφωση με τους κανόνες που ορίζονται στις κατευθυντήριες γραμμές για το προσωπικό της OLAF όσον αφορά τις διαδικασίες έρευνας.

ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΡΚΕΙΑΣ ΤΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ ΤΗΣ OLAF

Άρθρο 15 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013

Η επιτροπή εποπτείας παρακολουθεί τακτικά την εκτέλεση από την Υπηρεσία των ερευνητικών της καθηκόντων, προκειμένου να ενισχύσει την ανεξαρτησία της Υπηρεσίας κατά την ορθή άσκηση των αρμοδιοτήτων που της ανατίθενται δυνάμει του παρόντος κανονισμού.

Άρθρο 15 παράγραφος 1 δεύτερο εδάφιο του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013

Η επιτροπή εποπτείας παρακολουθεί ιδίως τις εξελίξεις όσον αφορά την εφαρμογή των διαδικαστικών εγγυήσεων και τη διάρκεια των ερευνών με βάση τις πληροφορίες που παρέχει ο γενικός διευθυντής σύμφωνα με το άρθρο 7 παράγραφος 8.

Άρθρο 7 παράγραφος 5 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013

Οι έρευνες διεξάγονται αδιαλείπτως επί χρονικό διάστημα ανάλογο προς τις περιστάσεις και την πολυπλοκότητα της υπόθεσης.

Άρθρο 7 παράγραφος 8 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013

Αν μια έρευνα δεν μπορεί να ολοκληρωθεί μετά την παρέλευση δωδεκαμήνου από την έναρξή της, ο γενικός διευθυντής υποβάλλει, κατά τη λήξη της δωδεκάμηνης προθεσμίας και στη συνέχεια ανά εξαμήνο, έκθεση στην επιτροπή εποπτείας, αναφέροντας τους σχετικούς λόγους και τα μελετώμενα διορθωτικά μέτρα για την επίτευξη της έρευνας.

Γενικές παρατηρήσεις

38. Η παρακολούθηση της διάρκειας των ερευνών της OLAF αποτελεί ένα από τα βασικά καθήκοντα της επιτροπής εποπτείας για την ενίσχυση της ανεξαρτησίας της OLAF. Η επιτροπή πραγματοποιεί τον συγκεκριμένο έλεγχο προκειμένου να διασφαλίσει ότι οι έρευνες διεξάγονται αδιαλείπτως επί χρονικό διάστημα ανάλογο προς τις περιστάσεις και την πολυπλοκότητα της υπόθεσης και να αποκλείσει παρεμβάσεις στην αμερόληπτη διεξαγωγή τους.
39. Η διάρκεια των ερευνών της OLAF αποτελεί σημαντικό δείκτη για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των ερευνών και την παρακολούθηση της συμμόρφωσης με τις διαδικαστικές εγγυήσεις και με το δικαίωμα στη χρηστή διοίκηση, όπως αναφέρεται στο άρθρο 41 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ. Η παρακολούθηση της διάρκειας των ερευνών της OLAF χρησιμοποιείται επίσης για να διασφαλιστεί ότι:
- i) οι καθυστερήσεις δεν εμποδίζουν το επιδιωκόμενο αποτέλεσμα της έρευνας, για λόγους στους οποίους περιλαμβάνεται ο χρόνος παραγραφής·
 - ii) οι αρμόδιες αρχές παρακολουθούν τις έρευνες της OLAF· και
 - iii) η OLAF είναι πραγματικά ανεξάρτητη κατά τη διεξαγωγή των ερευνών της, συμπεριλαμβανομένης της αποτελεσματικής χρήσης των ανθρώπινων και οικονομικών πόρων της.

Οι αντικειμενικοί λόγοι για τη διάρκεια των ερευνών ενδέχεται επίσης να επηρεάσουν τις προτεραιότητες της πολιτικής της OLAF σε θέματα ερευνών.

40. Η επιτροπή εποπτείας παρατήρησε ότι το ετήσιο σχέδιο διαχείρισης της OLAF θέτει έναν γενικό στόχο για τη μέση διάρκεια των ερευνών. Το 2018 και το 2019, για παράδειγμα, δεν έπρεπε να υπερβεί τους 20 μήνες⁽¹⁵⁾. Ωστόσο, ο σκοπός του εν λόγω δείκτη φαίνεται ότι έχει ιδιαίτερη σημασία ως στατιστικό εργαλείο. Η επιτροπή εποπτείας επισημαίνει ότι οι διαδικασίες έρευνας της OLAF δεν περιλαμβάνουν κανένα σύστημα που να απαιτεί επίσημη εξουσιοδότηση για την παράταση της διάρκειας μιας έρευνας από την απόφαση κίνησης της διαδικασίας. Κατά συνέπεια, κάθε έρευνα είναι καταρχήν ανοικτή για αόριστο χρονικό διάστημα. Ο μοναδικός μηχανισμός που προβλέπεται βάσει του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013 και προσομοιάζει σε ένα σύστημα ελέγχου της διάρκειας των ερευνών είναι η υποχρέωση του γενικού διευθυντή της OLAF να υποβάλλει έκθεση στην επιτροπή εποπτείας μετά τη λήξη της περιόδου 12 μηνών και κάθε 6 μήνες στο εξής· βασίζεται στην αυτοαξιολόγηση της OLAF σχετικά με τους λόγους της μη ολοκλήρωσης της υπόθεσης και τα προβλεπόμενα διορθωτικά μέτρα για την επιτάχυνση των ερευνών. Η επιτροπή εποπτείας παρατήρησε ότι η στατιστική προσέγγιση κυριάρχησε επίσης στο σύστημα υποβολής εκθέσεων της OLAF σχετικά με τη διάρκεια των ερευνών.

⁽¹⁵⁾ Βλέπε σχέδια διαχείρισης της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) για το 2018 και το 2019, σ. 5: για το 2018 αναφέρθηκε στόχος μικρότερος του 30 % για το ποσοστό των εν εξελίξει ερευνών που διαρκούν περισσότερο από 20 μήνες.

41. Η επιτροπή εποπτείας θεωρεί ότι οι ερευνητές και οι διοικητές τους θα πρέπει να διατηρούν τον αυστηρό έλεγχο του κύκλου ζωής της έρευνας από την έναρξή της, σύμφωνα με τις απαιτήσεις που ορίζονται στον κανονισμό της OLAF σχετικά με τη διάρκεια μιας έρευνας που διεξάγεται αδιαλείπτως επί χρονικό διάστημα ανάλογο προς τις περιστάσεις και την πολυπλοκότητα της υπόθεσης. Το περιεχόμενο και η ποιότητα των «εκθέσεων 12 μηνών» και των επακόλουθων εκθέσεων της OLAF είναι στοιχεία ζωτικής σημασίας, καθώς επιτρέπουν στην επιτροπή εποπτείας να παρακολουθεί σε τακτά διαστήματα την πρόοδο των ερευνών. Η στατιστική προσέγγιση –αντί της ποιότητας των παρεχόμενων πληροφοριών– που κυριαρχεί στο τρέχον σύστημα υποβολής εκθέσεων της OLAF σχετικά με τη διάρκεια των ερευνών, με έμφαση στον αριθμό των μηνών, δεν είναι κατάλληλη για τα καθήκοντα ελέγχου της επιτροπής εποπτείας που θεσπίζονται βάσει νόμου.

Ανάλυση των 484 εκθέσεων σχετικά με έρευνες διάρκειας άνω των 12 μηνών από την επιτροπή εποπτείας

- i) Στατιστική ανάλυση εκθέσεων που υποβλήθηκαν το 2018

42. Η επιτροπή εποπτείας ανέλυσε 484 εκθέσεις ⁽¹⁶⁾ της OLAF σχετικά με 343 έρευνες διάρκειας άνω των δώδεκα μηνών (εφεξής «εκθέσεις 12 μηνών»), μεταξύ των οποίων εκθέσεις ερευνών διάρκειας άνω των 18, 24, 30, 36, 42, 48, 54 και 60 μηνών: άνω των 18 μηνών (243 εκθέσεις), άνω των 24 μηνών (141 εκθέσεις), άνω των 30 μηνών (68 εκθέσεις), άνω των 36 μηνών (31 εκθέσεις), άνω των 42 μηνών (11 εκθέσεις), άνω των 48 μηνών (3 εκθέσεις), άνω των 54 μηνών (2 εκθέσεις), και άνω των 60 μηνών (1 έκθεση).

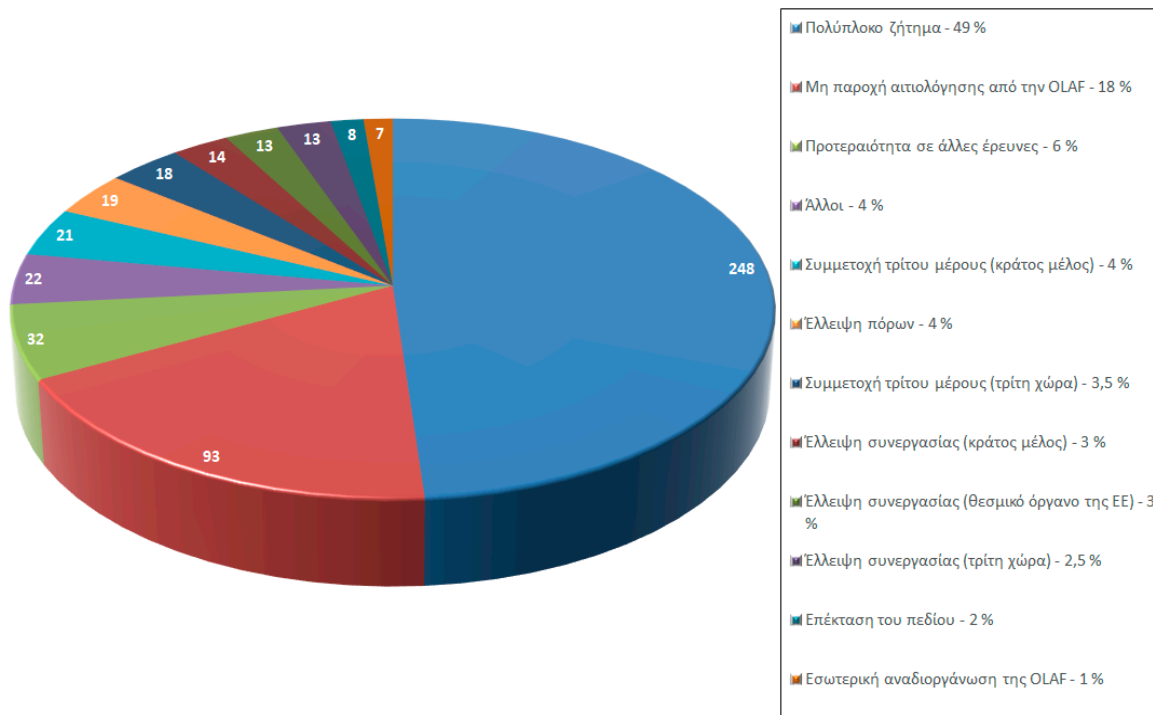
Στόχος της επιτροπής εποπτείας ήταν να εξετάσει το περιεχόμενο των εκθέσεων σύμφωνα με τις νομικές απαιτήσεις του άρθρου 7 παράγραφοι 5 και 8 σε σχέση με το άρθρο 15 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013. Η επιτροπή εποπτείας εστίασε την ανάλυσή της στην αξιολόγηση:

- i) του αριθμού των «εκθέσεων 12 μηνών» στις οποίες η OLAF παρέθεσε τους λόγους για τους οποίους οι έρευνες δεν ολοκληρώθηκαν, και την κατηγορία των λόγων που ανέφερε η OLAF για μη ολοκλήρωση των ερευνών·
- ii) του αριθμού των «εκθέσεων 12 μηνών» στις οποίες η OLAF συμπεριέλαβε διορθωτικά μέτρα για την επιτάχυνση των ερευνών·
43. Η επιτροπή εποπτείας διαπίστωσε ότι σε πολλές περιπτώσεις, στο 49 %, η OLAF ανέφερε ως βασικό λόγο για τη μη ολοκλήρωση των ερευνών την «πολυπλοκότητα του ζητήματος» υπό έρευνα. Στο 18 % των περιπτώσεων η OLAF δεν παρουσίασε ουσιαστικούς λόγους για τους οποίους οι έρευνες δεν είχαν ολοκληρωθεί. Οι εκθέσεις της OLAF περιελάμβαναν περαιτέρω λόγους για τη μη ολοκλήρωση των ερευνών ⁽¹⁷⁾:
- i) προτεραιότητα σε άλλες έρευνες (6 %)·
- ii) εμπλοκή κράτους μέλους στην υπόθεση (4 %)·
- iii) εμπλοκή τρίτης χώρας (3,5 %)·
- iv) έλλειψη πόρων της OLAF (4 %).
- Οι ακόλουθοι άλλοι λόγοι:
- v) έλλειψη συνεργασίας εκ μέρους κράτους μέλους (3 %)·
- vi) έλλειψη συνεργασίας εκ μέρους θεσμικού οργάνου της ΕΕ (3 %)·
- vii) έλλειψη συνεργασίας εκ μέρους τρίτης χώρας (2,5 %)·
- viii) επέκταση του πεδίου της έρευνας (2 %)·
- ix) εσωτερική αναδιοργάνωση της OLAF (1 %).

⁽¹⁶⁾ Εκθέσεις που υπέβαλε η OLAF στην επιτροπή εποπτείας το 2018.

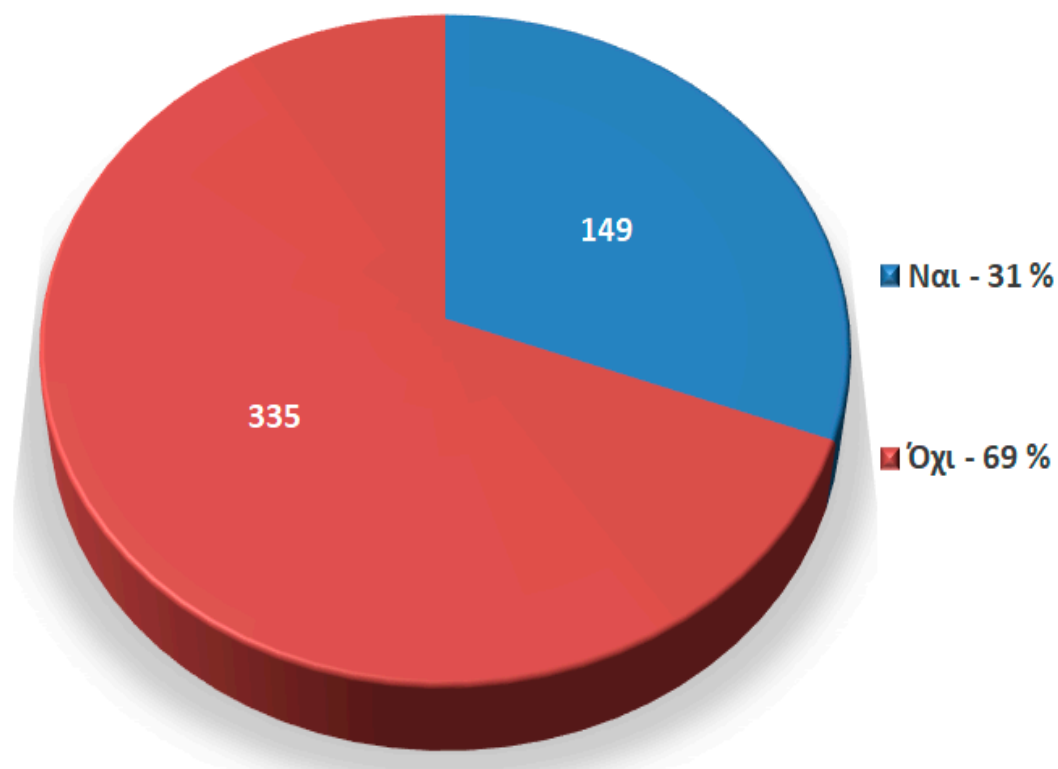
⁽¹⁷⁾ Στο 4 % των περιπτώσεων η OLAF ανέφερε τους ακόλουθους λόγους για τη μη ολοκλήρωση (εκτός από άλλους λόγους): έλλειψη συνεργασίας με διεθνείς οργανισμούς, λόγοι που άπτονται της διαδικασίας ερευνών της OLAF, έλλειψη συνεργασίας με οικονομικό φορέα ή εκκαθαριστή εταιρείας και χρονοβόρα ανάλυση.

484 εκθέσεις – 508 λόγοι για τη μη ολοκλήρωση

44. Η OLAF υπέδειξε διορθωτικά μέτρα μόνο στο 31 % των εκθέσεων.

484 εκθέσεις - Διορθωτικά μέτρα που υποδείχθηκαν

ii) Συμπεράσματα

45. Η επιτροπή εποπτείας επισήμανε ότι το περιεχόμενο και η ποιότητα των εκθέσεων που υποβλήθηκαν από την OLAF σε υποθέσεις διάρκειας άνω των 12 μηνών το 2018 δεν περιελάμβαναν καμία κατάλληλη πληροφορία για την αποτελεσματική παρακολούθηση της διάρκειας των ερευνών. Ειδικότερα, μολονότι η διάρκεια των ερευνών έχει αυξηθεί από δώδεκα μήνες σε 18, 24, 30 μήνες ή περισσότερο, οι περισσότερες εκθέσεις δεν περιελάμβαναν ουσιαστικές πληροφορίες σχετικά με την περιγραφή της υπόθεσης, οι οποίες θα επέτρεπαν στην επιτροπή εποπτείας να αξιολογήσει αν οι λόγοι που παραδίδει η OLAF προκειμένου να αιτιολογήσει τη διάρκεια των ερευνών είναι ακριβείς και αν τα διορθωτικά μέτρα για την επιτάχυνσή τους είναι κατάλληλα.
46. Η επιτροπή εποπτείας, βάσει της συγκριτικής ανάλυσής της, καταλήγει στο συμπέρασμα ότι η ποιότητα των πληροφοριών που παρέχει η OLAF σύμφωνα με τα άρθρα 7 παράγραφος 8 και 5 σε σχέση με το άρθρο 15 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013 δεν βελτιώθηκαν το 2018 σε σύγκριση με προηγούμενα έτη, και για την ίδια υπόθεση με την πάροδο του χρόνου. Ως εκ τούτου, επιβεβαιώνει την παρατήρηση που διατύπωσε στις εκθέσεις δραστηριοτήτων του προηγούμενου έτους: Η OLAF δεν σημείωσε πρόοδο το 2018 όσον αφορά την εφαρμογή των νομικών υποχρεώσεων του γενικού διευθυντή της οι οποίες απορρέουν από το άρθρο 7 παράγραφος 8 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013.

Τελικά συμπεράσματα

47. Η επιτροπή εποπτείας είναι της άποψης ότι η καλή ποιότητα των εκθέσεων για τις έρευνες διάρκειας άνω των δώδεκα μηνών αποτελούν χρήσιμα και αποτελεσματικά εργαλεία που της επιτρέπουν να παρακολουθεί τη διάρκεια των ερευνών, και ότι η υπερβολική διάρκεια των ερευνών μπορεί να επηρεάσει αρνητικά την ανεξαρτησία της OLAF. Το γεγονός αυτό προκαλεί επίσης ανησυχία, δεδομένου ότι θέτει σε κίνδυνο τα θεμελιώδη δικαιώματα των προσώπων που επηρεάζονται από τις έρευνες, ενώ οι περιορισμοί νόμιμων ορίων (ήτοι ο κίνδυνος προθεσμιών παραγραφής) θέτουν σε κίνδυνο τη δυνατότητα των δικαστικών, διοικητικών, πειθαρχικών και/ή χρηματοπιστωτικών αρχών να λάβουν περαιτέρω μέτρα. Η ανεξαρτησία της OLAF πρέπει να έχει πρωταρχική σημασία, και πρέπει να διασφαλίζεται η ίση μεταχείριση. Κάτι τέτοιο είναι απαραίτητο για την επιτροπή εποπτείας.
48. Κατά το δεύτερο μέρος της περιόδου αναφοράς, μετά τον διορισμό του νέου γενικού διευθυντή, η επιτροπή εποπτείας συνεργάστηκε με την OLAF για τη δημιουργία νέου συστήματος υποβολής εκθέσεων το οποίο θα επιτρέπει στην επιτροπή να εκτελέσει τα καθήκοντά της. Τον Φεβρουάριο του 2019 η επιτροπή εποπτείας διαβίβασε στον γενικό διευθυντή της OLAF δύο νέα «έντυπα έκθεσης» βασισμένα σε πρότυπο το οποίο είχε προηγουμένως προτείνει η OLAF. Το πρώτο από αυτά σχεδιάστηκε για μια έρευνα διάρκειας άνω των δώδεκα μηνών, ενώ το δεύτερο, το οποίο προοριζόταν για έρευνα διάρκειας 18 μηνών ή περισσότερο, σχεδιάστηκε για τον έλεγχο των επιπτώσεων που έχουν τα διορθωτικά μέτρα που έλαβε η OLAF για την επιτάχυνση των ερευνών.

Τα έντυπα έκθεσης περιελάμβαναν έναν κατάλογο με κατηγορίες πληροφοριών, ειδικότερα: i) λεπτομερή περιγραφή της υπόθεσης, συμπεριλαμβανομένου του εκτιμώμενου οικονομικού αντίκτυπου, ii) τη νομοθεσία που φέρεται ότι παραβιάζεται iii) πιθανές κυρώσεις και χρονικές προθεσμίες παραγραφής, iv) επιχειρησιακές ενέργειες που έχουν αναληφθεί και τα αποτελέσματά τους, v) επιχειρησιακές ενέργειες που δεν έχουν αναληφθεί ακόμη· vi) τους λόγους για τους οποίους η υπόθεση δεν ολοκληρώθηκε· και vii) διορθωτικά μέτρα για την επιτάχυνση των ερευνών.

49. Η επιτροπή εποπτείας εξέφρασε την έκπληξη και τη βαθιά ανησυχία της για την απάντηση του γενικού διευθυντή της OLAF τον Μάιο, με την οποία ενημέρωσε την επιτροπή εποπτείας για την έγκριση ενός διαφορετικού εντύπου έκθεσης το οποίο δεν περιλαμβάνει βασικές πληροφορίες για τις υποθέσεις και εμπόδισε την επιτροπή εποπτείας να εκπληρώσει τα καθήκοντά της. Σύμφωνα με τον γενικό διευθυντή, δεν ήταν δυνατή η εκτίμηση των οικονομικών επιπτώσεων, η προκαταρκτική νομική αξιολόγηση ή η υποβολή έκθεσης σχετικά με πιθανές κυρώσεις και χρονικές προθεσμίες παραγραφής πριν από την ολοκλήρωση των ερευνών. Από την πείρα της επιτροπής εποπτείας, η ανάλυση των εν λόγω στοιχείων είναι υποχρεωτική για κάθε ερευνητικό όργανο πριν αποφασίσει να κινηθεί διαδικασία έρευνας. Η επιτροπή εποπτείας ζήτησε από τον γενικό διευθυντή της OLAF να επανεξετάσει τη στάση του και να φροντίσει ώστε η επιτροπή να λάβει τις αναγκαίες πληροφορίες για την εκπλήρωση των καθηκόντων της, λαμβάνοντας υπόψη το καθήκον της επιτροπής εποπτείας να υποβάλλει έκθεση σχετικά με τις επιδόσεις της OLAF και στα τρία αρμόδια για τους διορισμούς θεσμικά όργανα.

Η επιτροπή προτίθεται να συνδράμει τον γενικό διευθυντή στις προσπάθειές του να βρει μια κατάλληλη μορφή υποβολής εκθέσεων σχετικά με έρευνες διάρκειας άνω των 12 μηνών και εκτιμά την πρωτοβουλία του για διεξαγωγή εποικοδομητικού διαλόγου με το προσωπικό της OLAF για το εν λόγω ζήτημα.

ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΠΟΥ ΑΠΑΙΤΟΥΝ ΤΗ ΔΙΑΒΙΒΑΣΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΣΤΙΣ ΕΘΝΙΚΕΣ ΔΙΚΑΣΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

50. Η OLAF παρέχει στην επιτροπή εποπτείας κατάλογο των υποθέσεων που διαβιβάστηκαν στις εθνικές δικαστικές αρχές. Αυτές οι καθαρά στατιστικές πληροφορίες είχαν ελάχιστη πρακτική χρησιμότητα για την επιτροπή εποπτείας, η οποία θεωρεί ότι η OLAF θα πρέπει να τις διαβιβάσει την τελική έκθεση που διαβιβάστηκε στις εθνικές δικαστικές αρχές, όπως επισημάνθηκε προηγουμένως στη γνώμη αριθ. 2/2017 που συνοδεύει την έκθεση αξιολόγησης της Επιτροπής σχετικά με την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (άρθρο 19). Βρίσκονται σε εξέλιξη οι συζητήσεις σχετικά με τρόπους επίλυσης του προβλήματος.

ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΠΟΙΕΣ ΟΙ ΑΡΜΟΔΙΕΣ ΑΡΧΕΣ ΔΕΝ ΑΚΟΛΟΥΘΗΣΑΝ ΤΙΣ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ OLAF

51. Η επιτροπή εποπτείας έλαβε από την OLAF έκθεση 22 υποθέσεων με κατάλογο απαντήσεων από τις αρμόδιες αρχές στις συστάσεις της OLAF που εκδόθηκαν από την 1η Οκτωβρίου 2013, και με συστάσεις που διαβιβάστηκαν στην OLAF μεταξύ 1ης Μαρτίου 2017 και 28ης Φεβρουαρίου 2018. Η παρούσα περίοδος αναφοράς έδωσε συνέχεια στην προηγούμενη που διήρκεσε από την 1η Μαρτίου 2016 έως τις 28 Φεβρουαρίου 2017 ⁽¹⁸⁾.
52. Η επιτροπή εποπτείας έχει εκφράσει ήδη ανησυχία για το χρονικό πλαίσιο του συστήματος υποβολής εκθέσεων στις προηγούμενες εκθέσεις και γνώμες της. Το υφιστάμενο σύστημα δεν καλύπτει το συμβατικό ημερολογιακό έτος, δεν δείχνει τον αριθμό των υποθέσεων που εκκρεμούν ή των απαντήσεων που δεν ελήφθησαν ποτέ, και είναι εύαλωτο σε σφάλματα ⁽¹⁹⁾. Συνεπώς, κρίνει ότι το υφιστάμενο σύστημα υποβολής εκθέσεων δεν είναι ολοκληρωμένο και συσιστά στην OLAF να βρει έναν καλύτερο τρόπο επισκόπησης και εξέτασης των επιπτώσεων των ερευνών της εν γένει. Ειδικά ένα ηλεκτρονικό σύστημα που λειτουργεί ομαλά θα μπορούσε να λύσει το συγκεκριμένο πρόβλημα, καθιστώντας το σύστημα υποβολής εκθέσεων πληρέστερο και ακριβέστερο. Επιπλέον, η επιλογή της εισαγωγής οριζόντιων αιτημάτων θα πρέπει να αποτελεί βασικό μέρος κάθε ηλεκτρονικού συστήματος πληροφοριών που ασχολείται με τη διαχείριση υποθέσεων (OCM).
53. Οι πληροφορίες σχετικά με τη συνέχεια που δόθηκε στις συστάσεις της OLAF παρουσιάστηκαν από την OLAF υπό τη μορφή διαγράμματος επισκόπησης που κάλυπτε τα ακόλουθα στοιχεία: τον αριθμό της υπόθεσης της OLAF, την ημερομηνία έκδοσης της σύστασης, την ταυτοποίηση του παραλήπτη, τη σύντομη σύνοψη της σύστασης, την ημερομηνία απάντησης στην οποία επισημαίνεται ότι δεν θα τηρηθεί η σύσταση, τους λόγους που επικαλείται η ενδιαφερόμενη αρχή και, σε ορισμένες περιπτώσεις, σχόλια της OLAF με τα οποία παρέχει περαιτέρω διευκρίνσεις.
54. Με βάση τις προαναφερθείσες πληροφορίες για τις 22 υποθέσεις, η επιτροπή εποπτείας διαπίστωσε ότι ο αριθμός των απορριφθεισών υποθέσεων ή των υποθέσεων που δεν παρατέθηκαν στη δικαιοσύνη λόγω έλλειψης αποδεικτικών στοιχείων αυξήθηκε θεαματικά σε σύγκριση με την τελευταία περίοδο αναφοράς. Σε 11 από τις 22 υποθέσεις οι εθνικές αρχές είτε αξιολόγησαν τα αποδεικτικά στοιχεία και τα γεγονότα με διαφορετικό τρόπο είτε δεν κατόρθωσαν να αποδείξουν τα γεγονότα βάσει αποδεικτικών στοιχείων που έλαβαν από την OLAF και συλλέχθηκαν σε μεταγενέστερες εθνικές έρευνες.
55. Μολονότι οι πληροφορίες που έλαβε η επιτροπή εποπτείας ήταν περιορισμένες, μπορεί να συναχθεί το συμπέρασμα ότι οι διαδικαστικές διαφορές μεταξύ των διοικητικών ερευνών και των ποινικών διαδικασιών που διεξάγει η OLAF αποτέλεσαν τη βασική αιτία για τον τερματισμό των εθνικών διαδικασιών. Συχνά οι αποφάσεις των εθνικών αρχών να μην παραπέμψουν στη δικαιοσύνη ή να απορρίψουν υποθέσεις βασίστηκαν στην αδυναμία τους να αποδείξουν πρόθεση στη διάπραξη του αδικήματος. Η επιτροπή εποπτείας θεωρεί ότι είναι απαραίτητο να συνεχιστούν οι εργασίες προκειμένου να βελτιωθούν οι πιθανότητες να γίνουν δεκτές οι συστάσεις της OLAF. Στόχος της επιτροπής εποπτείας είναι να αφιερώσει μελλοντικά περισσότερο χρόνο στο συγκεκριμένο ζήτημα και έχει εκδώσει απόφαση για την παρακολούθησή του στο πλαίσιο του σχεδίου εργασιών της για το 2019.
56. Η επιτροπή εποπτείας είναι πεπεισμένη ότι η επιτυχία της δικαιοσύνης δεν υπολογίζεται με βάση τον αριθμό των καταδικαστικών αποφάσεων. Ωστόσο, πολλά εμπόδια θα μπορούσαν να αρθούν μέσω της βελτίωσης της συνεργασίας και της διαβούλευσης σχετικά με τα περιστατικά, το παραδεκτό των αποδεικτικών στοιχείων και τις μεθόδους έρευνας με την εθνική αστυνομία και τις δικαστικές αρχές. Ιδίως όσον αφορά υποθέσεις τις οποίες οι εθνικές αρχές απέρριψαν ή αποφάσισαν να μην ερευνήσουν επειδή είχε παρέλθει η νομοθετημένη περίοδος παραγραφής (τέσσερις από τις 22 υποθέσεις που κοινοποιήθηκαν). Η επιτροπή εποπτείας δεν βρίσκει κάποιο εύλογο επιχειρήμα για να μην αποφευχθεί μια τέτοια διαδικαστική κατάσταση. Μολονότι ενδέχεται να υπάρχουν υποθέσεις στις οποίες, για παράδειγμα, ο νομικός χαρακτηρισμός έχει αλλάξει, με συντόμηση της προθεσμίας παραγραφής ώστε να παρέλθει νωρίτερα, η επιτροπή εποπτείας θεωρεί ότι ο αριθμός των υποθέσεων που έχουν παραγραφεί (περίπου το 18 % των 22 υποθέσεων που κοινοποιήθηκαν) είναι υπερβολικά υψηλός. Την ευθύνη για την εν λόγω κατάσταση φέρουν τόσο η OLAF όσο και οι εθνικές αρχές, οι οποίες συνεργάζονται και αναλαμβάνουν δράση από τα πρώιμα στάδια της έρευνας. Η επιτροπή εποπτείας εκτιμά την πρωτοβουλία της OLAF να διοργανώσει διάσκεψη για τη συνεργασία μεταξύ της OLAF, των δικαστικών αρχών και των υπηρεσιών επιβολής του νόμου ⁽²⁰⁾· αυτό θα συμβάλει στην ανταλλαγή απόψεων και, καλώς εχόντων των πραγμάτων, θα καταστήσει περισσότερο αποτελεσματικό το θεσμικό σύστημα για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ, το οποίο επί του παρόντος υπόκειται σε αλλαγές.
57. Όταν η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία τεθεί σε πλήρη λειτουργία, η θέση της OLAF θα γίνει ακόμα πιο πολύπλοκη. Οι ερευνητές της OLAF θα είναι υποχρεωμένοι να αποδίδουν ιδιαίτερη προσοχή στη συλλογή αποδεικτικών στοιχείων σε διάφορες νέες διαδικαστικές καταστάσεις. Η OLAF θα διεξάγει έρευνες στα κράτη μέλη που δεν συμμετέχουν στην ενισχυμένη συνεργασία, ενδέχεται όμως η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία να ζητήσει να διεξάγει έρευνες στα ίδια κράτη και να συλλέγει αποδεικτικά στοιχεία για τον σκοπό μιας ποινικής έρευνας. Η επιτροπή εποπτείας εκφράζει την ανησυχία της για τη νέα κατάσταση, τις αντιδράσεις των κρατών μελών της ΕΕ που αποφάσισαν να μην συμμετέχουν στην ενισχυμένη συνεργασία (σχετικά με την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία) και τις συνέπειες που μπορεί να έχει το νέο περιβάλλον, με τη μορφή δυνατοτήτων αμφισβήτησης των στοιχείων που συγκεντρώθηκαν σε δίκες.

⁽¹⁸⁾ Ο γενικός διευθυντής ενημερώνει την επιτροπή εποπτείας σχετικά με υποθέσεις στις οποίες δεν τηρήθηκαν οι συστάσεις του [η υποχρέωση ορίζεται βάσει του άρθρου 17 παράγραφος 5 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013].

⁽¹⁹⁾ Η έκθεση προς την επιτροπή εποπτείας κάλυψε τέσσερις υποθέσεις που εμπήκουν στην προηγούμενη περίοδο αναφοράς η οποία, εκ παραδρομής δεν συμπεριλήφθηκε στην προηγούμενη έκθεση. Οι τέσσερις αυτές υποθέσεις περιλαμβάνονται στον συνολικό αριθμό των υποθέσεων (22).

⁽²⁰⁾ Διάσκεψη με τίτλο «The protection of the Financial Interests in the EU: Cooperation between OLAF, Judicial Authorities and Law Enforcement Service», η οποία πραγματοποιήθηκε στις Βρυξέλλες στις 20–21 Ιουνίου 2019.

58. Οι ερευνητές της OLAF θα πρέπει να αξιολογούν τα αποδεικτικά στοιχεία και τα γεγονότα με ταχύ, εστιασμένο και ευέλικτο τρόπο προκειμένου να διαπιστώσουν αν η υπόθεση εμπίπτει στην αρμοδιότητα της OLAF ή της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας και θα πρέπει να τηρούν τις οδηγίες της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας σχετικά με την εφαρμογή συγκεκριμένων διαδικαστικών εγγυήσεων, οι οποίες διαφέρουν ανάλογα με τη δικαιοδοσία. Η OLAF, η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία και οι εθνικές αρχές θα πρέπει να δημιουργήσουν ένα εύρυθμο σύστημα ώστε να αποφεύγονται οι περιοδοί αναμονής που οφείλονται στον καθορισμό της δικαιοδοσίας και του μη παραδεκτού των αποδεικτικών στοιχείων λόγω διαφόρων διαδικαστικών απαιτήσεων που επιβάλλουν οι κανόνες ποινικών διαδικασιών των κρατών μελών. Η επιτροπή εποπτείας επικεντρώνεται στις επιδόσεις της OLAF. Ωστόσο, οι νέες νομικές προκλήσεις απαιτούν εξαιρετικά καλή γνώση του εθνικού και διεθνούς δικαίου, εμπειρία στην αλλαγή δικαιοδοσίας κατά τη διάρκεια των ερευνών, ικανότητες αντιμετώπισης ενστάσεων που αφορούν την άγρα αρμόδιου δικαστηρίου και, κυρίως, εκτενή και ευέλικτη ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας, της OLAF και των εθνικών αρχών.
59. Η επιτροπή εποπτείας έχει δηλώσει ήδη ότι προτίθεται να εξετάσει πιο διεξοδικά το ζήτημα. Για τον σκοπό αυτό έχει ζητήσει πρόσβαση σε ορισμένες υποθέσεις στις οποίες οι εθνικές δικαστικές αρχές δεν τήρησαν τις συστάσεις της OLAF. Η ανάλυση θα ξεκινήσει στο δεύτερο μισό του 2019 και η γνώμη που θα προκύψει θα βασιστεί, εκτός από την εξέταση συγκεκριμένων υποθέσεων, σε συζητήσεις με εκπροσώπους των εθνικών αρχών, με την OLAF και, πιθανόν, με εκπροσώπους της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας.
60. Η επιτροπή εποπτείας έχει εκφράσει το ενδιαφέρον της για μια περισσότερο διεξοδική και λιγότερο στατιστική παρακολούθηση και ανάλυση των αποτελεσμάτων και των επιπτώσεων του έργου της OLAF. Ως εκ τούτου, επικροτεί την αυτόματη παραλαβή των εκθέσεων έρευνας που διαβιβάζονται στις αρμόδιες αρχές και τις απαντήσεις τους. Η διεξαγωγή συνεχών αναλύσεων και η αναζήτηση διευκρινίσεων τόσο από τις αρμόδιες αρχές όσο και από την OLAF θα δώσει τη δυνατότητα στην επιτροπή εποπτείας να βοηθήσει την OLAF να βελτιώσει τον αντίκτυπο των ερευνών της και να εξασφαλίσει το παραδεκτό των αποδεικτικών στοιχείων.

ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΤΩΝ ΕΞΕΛΙΞΕΩΝ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΔΙΑΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΕΓΓΥΗΣΕΩΝ

Άρθρο 15 παράγραφος 1 δεύτερο εδάφιο του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013:

«Η επιτροπή εποπτείας παρακολουθεί ιδίως τις εξελίξεις όσον αφορά την εφαρμογή των διαδικαστικών εγγυήσεων [...]»

Άρθρο 17 παράγραφος 7 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013:

«Ο γενικός διευθυντής θεσπίζει εσωτερική συμβουλευτική και εποπτική διαδικασία, συμπεριλαμβανομένου ελέγχου νομιμότητας, όσον αφορά μεταξύ άλλων την τήρηση των διαδικαστικών εγγυήσεων και των θεμελιωδών δικαιωμάτων των ενδιαφερομένων [...]»

61. Ο κανονισμός που καθορίζει τις δραστηριότητες της OLAF αναφέρει ρητώς ότι η επιτροπή εποπτείας πρέπει να διασφαλίζει την ύπαρξη επαρκών διαδικαστικών εγγυήσεων όταν η OLAF ερευνά συγκεκριμένες υποθέσεις. Για τον λόγο αυτό, η επιτροπή εποπτείας έδωσε ιδιαίτερη προσοχή στη συγκεκριμένη πτυχή του έργου της κατά το προηγούμενο έτος.
62. Ο γενικός διευθυντής της OLAF έχει λάβει μέτρα για να διασφαλίσει ότι οι εκθέσεις σχετικά με μεμονωμένες καταγγελίες διαβιβάζονται στην επιτροπή εποπτείας τουλάχιστον σε εξαμηνιαία βάση. Οι εν λόγω εκθέσεις θεωρήθηκαν ενημερωτικές και χρήσιμες αλλά δεν επαρκούν για την άσκηση δραστηριοτήτων παρακολούθησης των εξελίξεων σχετικά με τις διαδικαστικές εγγυήσεις και τα θεμελιώδη δικαιώματα.
63. Ο αριθμός των καταγγελιών που λαμβάνει η OLAF προκαλούν ανησυχία στην επιτροπή εποπτείας και αντιμετωπίζονται με ιδιαίτερη προσοχή. Η επιτροπή εποπτείας προτίθεται να ανταλλάσσει πληροφορίες με το γραφείο του Ευρωπαίου Διαμεσολαβητή και έχουν ήδη πραγματοποιηθεί επαφές. Θα εξακολουθήσει να δίδει ιδιαίτερη προσοχή στο εν λόγω θέμα.
64. Τουλάχιστον κάθε έξι μήνες το θέμα «διαδικαστικές εγγυήσεις» θα εντάσσεται στην ημερήσια διάταξη των συνεδριάσεων που πραγματοποιούνται μεταξύ της επιτροπής εποπτείας και του γενικού διευθυντή της OLAF. Θα διερευνηθεί η καθυστερημένη ανταπόκριση στις καταγγελίες που υποβλήθηκαν, θα αναλυθούν οι απαντήσεις που δόθηκαν και θα συζητηθεί οποιαδήποτε συνέχεια από το πρόσωπο που υπέβαλε την καταγγελία, εφόσον απαιτείται.
65. Όλες οι καταγγελίες που καταχωρήθηκαν από την OLAF ή οι καταγγελίες που υποβάλλονται ενώπιον άλλων φορέων κατά της OLAF και γνωστοποιούνται στον γενικό διευθυντή της OLAF ή στο προσωπικό του θα κοινοποιούνται αυτόματα στην επιτροπή εποπτείας. Οι υποθέσεις που προκαλούν τις συγκεκριμένες καταγγελίες θα διατίθενται σε πλήρη μορφή, ενώ στις συνεδριάσεις της ολομέλειας θα παρέχονται προφορικές εξηγήσεις σχετικά με τη διαχείρισή τους. Η OLAF θα καταστήσει διαθέσιμη στην επιτροπή εποπτείας όλη την υποκείμενη αλληλογραφία.

66. Η εν λόγω διαδικασία συμφωνήθηκε μεταξύ της επιτροπής εποπτείας και του γενικού διευθυντή της OLAF και αναμένεται να βελτιώσει την προηγούμενη διαδικασία.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΩΝ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΤΗΣ OLAF ΚΑΙ ΤΩΝ ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΩΝ ΓΡΑΜΜΩΝ ΕΡΕΥΝΑΣ

Το άρθρο 17 παράγραφος 5 πρώτο εδάφιο του κανονισμού (ΕΕ, Ευρυστόμ) αριθ. 883/2013 ορίζει ότι:

«Ο γενικός διευθυντής καθορίζει ετησίως, στο πλαίσιο του ετήσιου σχεδίου διαχείρισης, τις προτεραιότητες της πολιτικής της Υπηρεσίας σε θέματα ερευνών και τις διαβιβάζει, πριν από τη δημοσίευσή τους, στην επιτροπή εποπτείας.»

Άρθρο 5 παράγραφος 1: «Η απόφαση του γενικού διευθυντή για την έναρξη έρευνας λαμβάνει υπόψη τις προτεραιότητες της πολιτικής σε θέματα ερευνών και το ετήσιο σχέδιο διαχείρισης της Υπηρεσίας.»

Άρθρο 16 παράγραφος 2 Ανταλλαγή απόψεων με τα θεσμικά όργανα

«2. Η ανταλλαγή απόψεων μπορεί να αφορά:

τις στρατηγικές προτεραιότητες όσον αφορά τις πολιτικές της Υπηρεσίας στον τομέα των ερευνών».

67. Η επιτροπή εποπτείας εξέτασε το προσχέδιο προτεραιοτήτων της πολιτικής της OLAF σε θέματα ερευνών για το 2019 και παρατήρησε ότι, όσον αφορά την πολιτική σε θέματα ερευνών, η OLAF διατηρούσε τη δραστική προσέγγιση των προηγούμενων ετών. Πραγματοποίησε αρκετές συναντήσεις με τον νέο γενικό διευθυντή για το εν λόγω θέμα και εξέφρασε τις απόψεις της κατά τη διάρκεια διοργανικής ανταλλαγής απόψεων τον Σεπτέμβριο.
68. Η επιτροπή εποπτείας τόνισε ότι είναι σημαντικό η OLAF να αναλάβει πρωτοβουλίες για την ανίχνευση και ανάλυση των κινδύνων που ενέχει η καταπολέμηση της απάτης με βάση την τακτική ανταλλαγή πληροφοριών με άλλες γενικές διευθύνσεις της επιτροπής. Η εν λόγω μέθοδος εργασίας θα δώσει στην OLAF τη δυνατότητα να εφαρμόσει μια προορατική πολιτική σε θέματα ερευνών και να εστιάσει στις πλέον σοβαρές και πολύπλοκες υποθέσεις. Ο τομέας πληροφοριών της OLAF θα πρέπει επίσης να αναλαμβάνει τακτικά την πρωτοβουλία της αξιολόγησης κινδύνου. Η επιτροπή εποπτείας προέτρεψε την OLAF να αναπτύξει τους εν λόγω μηχανισμούς το συντομότερο δυνατόν ενόψει της σύστασης της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας.
69. Οι προτεραιότητες της πολιτικής της OLAF σε θέματα ερευνών για το 2019 διατήρησαν μια προσέγγιση που προσομοιάζει σημαντικά με αυτή των προηγούμενων ετών, εστιάζοντας στους ακόλουθους τομείς:
- i) υποθέσεις που σχετίζονται με τα σχέδια των δικτύων μεταφορών και υποδομών, ιδίως τις διαδικασίες σύναψης δημόσιων συμβάσεων·
 - ii) υποθέσεις που αφορούν σχέδια που χρηματοδοτούνται ή συγχρηματοδοτούνται από τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία ⁽²¹⁾, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων και τα προενταξιακά ταμεία, στα οποία η δράση των κρατών μελών ή των υποψήφιων χωρών μπορεί να είναι ανεπαρκής, ή τα οποία έχουν διασυνοριακά στοιχεία·
 - iii) υποθέσεις που υποδεικνύουν πιθανές καταχρήσεις κανόνων προέλευσης περί καταχρήσεων καταγωγής, δασμολογική ταξινόμηση τόσο σε προτιμησιακά όσο και σε μη προτιμησιακά εμπορικά καθεστώτα και σε απάτες που σχετίζονται με την αποτίμηση της αξίας, για την αποφυγή καταβολής συμβατικών τελωνειακών δασμών, συμπεριλαμβανομένων των δασμολογικών μέτρων που αποτελούν μέρος της πολιτικής εμπορικής άμυνας της ΕΕ·
 - iv) υποθέσεις λαθρεμπορίας καπνού, αλκοόλ, παραποιημένων φαρμάκων και άλλων επικίνδυνων προϊόντων για την υγεία και την ασφάλεια, για τα οποία θα μπορούσε να υπάρχει υπόνοια ότι παραβιάζουν τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας στην ΕΕ· παράνομη παραγωγή καπνού·
 - v) υποθέσεις ανθρωπιστικής και αναπτυξιακής βοήθειας που παρέχεται σε μετανάστες, πρόσφυγες και εσωτερικά εκτοπισθέντα άτομα· και άλλη υποστήριξη που παρέχεται στις συγκεκριμένες ομάδες-στόχους.
70. Ο γενικός διευθυντής της OLAF ενημέρωσε την επιτροπή εποπτείας ότι οι προτεραιότητες της πολιτικής της σε θέματα ερευνών καθορίστηκαν με βάση τα στοιχεία που παρείχαν τα ενδιαφερόμενα μέρη, συμπεριλαμβανομένων των παρεμβάσεων του δικτύου της επιτροπής για την πρόληψη και την ανίχνευση της απάτης, των εκθέσεων του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου, των ψηφισμάτων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και των εκθέσεων της Επιτροπής για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων.

⁽²¹⁾ Το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας.

71. Ωστόσο, η OLAF παρουσίασε στην επιτροπή εποπτείας μια επισκόπηση της εφαρμογής των προτεραιοτήτων της πολιτικής σε θέματα ερευνών για το 2018, η οποία υιοθετήθηκε με παρόμοια προσέγγιση. Το 2018 άνοιξαν συνολικά 219 έρευνες και 30 υποθέσεις συντονισμού με βάση τις πληροφορίες που έλαβε η OLAF. Εξ αυτών, 56 έρευνες και 19 υποθέσεις συντονισμού υπάγονταν στις προτεραιότητες της πολιτικής σε θέματα ερευνών του 2018 (οι αριθμοί αυτοί αντιπροσωπεύουν το 25,6 % των ερευνών που άνοιξαν και το 63 % των υποθέσεων συντονισμού που άνοιξαν). Δεδομένου ότι οι εν λόγω πληροφορίες είναι πολύ περιορισμένες, η επιτροπή εποπτείας δεν έχει τη δυνατότητα να αξιολογήσει τον αριθμό των υποθέσεων που άνοιξαν ανά τομέα και διεύθυνση. Η OLAF δεν έχει εξηγήσει ακόμα στην επιτροπή εποπτείας τον λόγο για τον οποίο το ποσοστό των υποθέσεων που διεκπεραιώθηκαν σύμφωνα με τις προτεραιότητες της πολιτικής σε θέματα ερευνών (25 %) είναι τόσο χαμηλό.
72. Συνεπώς, περίπου το 75 % των ερευνών της OLAF δεν εμπίπτουν στις οικείες προτεραιότητες της πολιτικής σε θέματα ερευνών, ποσοστό υψηλότερο από εκείνο του προηγούμενου έτους. Η επιτροπή εποπτείας ζήτησε από την OLAF περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τις έρευνες που συνιστούν το υπόλοιπο 75 % και τους λόγους που οδήγησαν στη λήψη των συγκεκριμένων αποφάσεων. Η επιτροπή εποπτείας αμφισβητεί την προσέγγιση της OLAF, η οποία δεν επιτρέπει στην Υπηρεσία να ιεραρχήσει τις έρευνες.
73. Η επιτροπή εποπτείας καταλήγει στο συμπέρασμα ότι είναι αναγκαίες ριζικές αλλαγές στην προσέγγιση της OLAF όσον αφορά τις προτεραιότητες της πολιτικής της σε θέματα ερευνών προκειμένου να διασφαλιστεί η αποδοτικότητα και η αποτελεσματικότητα των ερευνών της OLAF και η κατανομή πόρων, τα οποία είναι αναγκαία για την αποτελεσματική λειτουργία της Υπηρεσίας.

ΣΧΕΣΕΙΣ ΜΕ ΤΗΝ OLAF, ΤΑ ΘΕΣΜΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ ΤΗΣ ΕΕ, ΤΟΥΣ ΕΤΑΙΡΟΥΣ ΤΗΣ OLAF ΚΑΙ ΤΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ

Συναντήσεις με τα θεσμικά και άλλα όργανα και οργανισμούς της ΕΕ

74. Η επιτροπή εποπτείας, ως διοργανικός φορέας, επισήμανε ως προτεραιότητα τη διατήρηση τακτικών επαφών με τα θεσμικά όργανα της ΕΕ και με τους εταίρους της OLAF και τα ενδιαφερόμενα μέρη. Είχε ιδιαίτερη επίγνωση της σημασίας που έχει η βελτίωση της ροής πληροφοριών μεταξύ των θεσμικών οργάνων. Για την επίτευξη των συγκεκριμένων στόχων και τη συγκέντρωση απόψεων σχετικά με τις επιδόσεις της OLAF, η επιτροπή εποπτείας συνεδρίασε σε τακτική βάση με τον αρμόδιο Επίτροπο για την OLAF και τον γενικό γραμματέα της Επιτροπής, την Επιτροπή Ελέγχου του Προϋπολογισμού (CONT) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και την ομάδα εργασίας του Συμβουλίου για την καταπολέμηση της απάτης. Η επιτροπή εποπτείας επισκέφθηκε το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο και κάλεσε τον Ευρωπαίο Διαμεσολαβητή στη συνεδρίαση της ολομέλειας. Οι συνεδριάσεις αυτές αποτέλεσαν ευκαιρία για πολύτιμες ανταλλαγές και για την ανάπτυξη μιας εποικοδομητικής σχέσης. Κατά τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς, η επιτροπή εποπτείας κάλεσε τακτικά τον γενικό διευθυντή και του διοικητές της OLAF στις συνεδριάσεις της ολομέλειάς της. Η επιτροπή εποπτείας προσδοκά στη διατήρηση μιας στενότερης σχέσης με τις ερευνητικές και επιχειρησιακές ομάδες της OLAF.
75. Η επιτροπή εποπτείας συνέβαλε ενεργά στην ανταλλαγή απόψεων με τα θεσμικά όργανα, όπως ορίζεται στο άρθρο 16 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013, ιδίως στους τομείς των προτεραιοτήτων της πολιτικής σε θέματα ερευνών, του σεβασμού των θεμελιωδών δικαιωμάτων και των διαδικαστικών εγγυήσεων, των μελλοντικών σχέσεων μεταξύ της OLAF και της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας και της διαχείρισης των πόρων της OLAF ενόψει της σύστασης της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας.

ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΠΟΠΤΕΙΑΣ ΤΗΣ OLAF

Η γραμματεία της επιτροπής εποπτείας της OLAF, μέθοδοι εργασίας και θέματα προϋπολογισμού

76. Η γραμματεία διαδραματίζει βασικό ρόλο στη διευκόλυνση και στη συμβολή στην άσκηση όλων των καθηκόντων που έχει αναλάβει η επιτροπή εποπτείας, καθώς και στη διασφάλιση της πλήρους ανεξαρτησίας όσον αφορά την εκπλήρωση της νομικής εντολής της. Σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013, η γραμματεία εργάζεται υπό την άμεση εποπτεία της επιτροπής εποπτείας και ανεξάρτητα από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Η διάθεση ικανού αριθμού υπαλλήλων με τα κατάλληλα προσόντα και δεξιότητες είναι κείριας σημασίας για την εκπλήρωση των καθηκόντων της επιτροπής εποπτείας.
77. Η γραμματεία της επιτροπής εποπτείας αποτελείται από προσωπικό της ΕΕ, δικηγόρους και βοηθούς οι οποίοι παρακολουθούν καθημερινά τις δραστηριότητες της OLAF και βοηθούν τα μέλη της επιτροπής εποπτείας στην αποτελεσματική εκτέλεση των καθηκόντων τους, με στόχο την ενίσχυση της ανεξαρτησίας της OLAF.
78. Μετά την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013⁽²²⁾, η γραμματεία της επιτροπής εποπτείας παρέχεται από την Επιτροπή, ανεξάρτητα από την OLAF και σε στενή συνεργασία με την επιτροπή εποπτείας. Τον Φεβρουάριο του 2017 η γραμματεία συνδέθηκε διοικητικά με το Γραφείο Διαχείρισης και Εκκαθάρισης των Ατομικών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (PMO) και δεν φαίνεται να συνδέεται με την επιτροπή εποπτείας στο οργανόγραμμα. Επί του παρόντος, δύο έτη μετά την υπαγωγή στο Γραφείο Διαχείρισης και Εκκαθάρισης των Ατομικών Δικαιωμάτων, μπορεί να διαφανεί ότι η εν λόγω αλλαγή είχε αρνητικές επιπτώσεις στον τρόπο λειτουργίας της γραμματείας.
79. Όσον αφορά τη θέση της γραμματείας εκτός της ζώνης ασφαλείας της OLAF, η επιτροπή εποπτείας εξέφρασε επίσης ανησυχίες και επανέλαβε την άποψη της ότι μια κατάλληλη θέση ενός της ζώνης ασφαλείας της OLAF θα επιτρέψει στη γραμματεία να εκπληρώσει αποτελεσματικά τα καθήκοντά της.

⁽²²⁾ Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) 2016/2030 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Οκτωβρίου 2016, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013, όσον αφορά τη γραμματεία της επιτροπής εποπτείας της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF). (ΕΕ L 317 της 23.11.2016, σ. 1). Ο κανονισμός τέθηκε σε ισχύ την 1η Ιανουαρίου 2017.

80. Από τον Φεβρουάριο του 2017 η γραμματεία παρουσίαζε σοβαρές ελλείψεις σε προσωπικό, και η κατάσταση δεν βελτιώθηκε κατά τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς. Το ζήτημα της έλλειψης προσωπικού προκάλεσε σοβαρές ανησυχίες στην επιτροπή εποπτείας. Επηρέασε αναπόφευκτα το πρόγραμμα εργασίας της, γεγονός που οδήγησε την επιτροπή να συζητήσει σοβαρά το εν λόγω ζήτημα και κατ' επανάληψη με τον αρμόδιο Επίτροπο για τον προϋπολογισμό και τους ανθρώπινους πόρους, κ. Oettinger, και με τη Γενική Διευθύντρια Ανθρώπινων Πόρων και Ασφάλειας, κα Σούκα.
81. Στο τέλος του 2018 η γραμματεία της επιτροπής εποπτείας προσέλαβε έναν νέο διοικητικό υπάλληλο ο οποίος ανέλαβε καθήκοντα τον Απρίλιο του 2019, ενώ μέχρι σήμερα εξακολουθεί να παραμένει κενή μία ακόμα θέση η οποία πρόκειται να καταληφθεί το συντομότερο δυνατόν. Η επιτροπή εποπτείας ζήτησε επίσης από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να προκηρύξει τη θέση του προϊσταμένου της γραμματείας, η οποία έμεινε κενή τον Νοέμβριο του 2018. Η θέση προκηρύχθηκε σε ανώτερο διοικητικό επίπεδο και η διαδικασία επιλογής βρίσκεται σε εξέλιξη. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή χρειάζεται τη συγκατάθεση της επιτροπής εποπτείας για τον διορισμό μελών της γραμματείας. Είναι αναγκαία η συμμετοχή της στη διαδικασία προσλήψεων προκειμένου να εξασφαλιστεί πραγματική ανεξαρτησία στην επιλογή των μελών της γραμματείας. Οι υπάλληλοι που είναι διορισμένοι στη γραμματεία δεν πρέπει ποτέ να ζητούν ή να λαμβάνουν εντολές από άλλη κυβέρνηση ή από θεσμικά και άλλα όργανα, οργανισμούς ή υπηρεσίες σχετικά με την άσκηση των καθηκόντων παρακολούθησης της επιτροπής εποπτείας.
82. Η επιτροπή εποπτείας έχει ενημερώσει την OLAF, την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο ότι πρέπει να βρεθεί ένας πιο κατάλληλος χώρος για τη γραμματεία της, ενώ η μεταρρύθμιση του κανονισμού της OLAF αποτελεί ευκαιρία για την επανεξέταση του εν λόγω ζητήματος. Η επιτροπή εποπτείας ενθαρρύνεται από την πρόταση του Κοινοβουλίου να τροποποιήσει την ισχύουσα διάταξη της γραμματείας στον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013⁽²³⁾. Η αλλαγή αυτή θα δώσει τη δυνατότητα στα τρία αρμόδια για τους διορισμούς θεσμικά όργανα και στην επιτροπή εποπτείας να εξετάσουν όλες τις πιθανές επιλογές ανάθεσης και τοποθέτησης της γραμματείας της, συμπεριλαμβανομένης της αρχικής επιλογής να ενσωματωθεί ξανά στην OLAF υπό την εποπτεία της επιτροπής εποπτείας και με παρόμοιες συνεχείς διατάξεις για την ανεξάρτητη λειτουργία της.
83. Το 2018 η επιτροπή εποπτείας πραγματοποίησε 11 συνεδριάσεις ολομέλειας. Ο πρόεδρος, οι εισηγητές και τα μέλη της γραμματείας της επιτροπής εποπτείας πραγματοποίησαν επίσης τακτικές συνεδριάσεις για την εξέταση συγκεκριμένων θεμάτων. Για κάθε υπό εξέταση μείζον θέμα η επιτροπή εποπτείας διόρισε έναν εισηγητή. Οι εισηγητές συνεργάστηκαν με τη γραμματεία της επιτροπής εποπτείας για την κατάρτιση σχεδίων εκθέσεων, γνωμοδοτήσεων ή εγγράφων προς συζήτηση στις συνεδριάσεις ολομέλειας. Συναντήθηκαν επίσης με τη διοίκηση και το προσωπικό της OLAF στο πλαίσιο της προετοιμασίας των γνωμοδοτήσεων και των εκθέσεων της επιτροπής εποπτείας. Η επιτροπή συζήτησε τις γνωμοδοτήσεις της με την OLAF πριν από την έγκρισή τους.
84. Ο προϋπολογισμός της επιτροπής εποπτείας για το έτος που καλύπτεται από την παρούσα έκθεση ανήλθε σε 200000 EUR και το επίπεδο εκτέλεσης του προϋπολογισμού ανήλθε στο 93,4 %. Ο δευτερεύων διατάκτης που είναι υπεύθυνος για τις δαπάνες είναι ο διευθυντής του Γραφείου Διαχείρισης και Εκκαθάρισης των Ατομικών Δικαιωμάτων (PMO).
85. Για τη διασφάλιση της μέγιστης δυνατής διαφάνειας των εργασιών της, η επιτροπή εποπτείας δημοσιοποιεί έγγραφα δημοσίου ενδιαφέροντος στον διοργανικό δικτυακό της τόπο (<http://europa.eu/supervisory-committee-olaf/>).

⁽²³⁾ Βλέπε υποσημείωση 6 της παρούσας έκθεσης δραστηριοτήτων· Νομοθετικό ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 16ης Απριλίου 2019: άρθρο 15 παράγραφος 8 «Επιτροπή εποπτείας» από το οποίο έχει διαγραφεί η φράση «ανεξάρτητα από την Υπηρεσία [OLAF]».

ISSN 1977-0901 (ηλεκτρονική έκδοση)
ISSN 1725-2415 (έντυπη έκδοση)

Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης

L-2985 Λουξεμβούργο
ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ

EL